The image features a white background with several large, overlapping geometric shapes in dark blue and lime green. In the upper right, a dark blue shape contains the text 'DEEL B' in large white letters, with 'BOUWSTENEN STRUCTUURVISIE' in smaller white letters below it. The lower half of the image is dominated by a large, jagged green shape that overlaps a blue shape. In the bottom right, a blue shape with three circular cutouts is overlaid with three green circles. The overall style is modern and abstract.

DEEL B
BOUWSTENEN STRUCTUURVISIE

1. De gemeente bezien in breder verband	5	3. Inventarisatie huidige situatie per thema	47
1.1 Ligging in Nederland en de regio	5	3.1 Bodem	47
1.2 Maatschappelijke trends	5	3.2 Water	49
1.3 Historische ontwikkeling gemeente	9	3.3 Archeologie	51
2. Beleid	13	3.4 Cultuurhistorie	53
2.1 Rijk	13	3.5 Landschap	55
2.2 Provincie Noord-Brabant	15	3.6 Ecologie	57
2.3 Structuurvisie Plus Moerdijk (1999)	19	3.7 Toerisme en recreatie	59
2.4 Gebiedsplannen en -visies	21	3.8 Infrastructuur en mobiliteit	63
2.5 Sectorale plannen en visies	25	3.9 Milieu	65
2.5.1 Water	25	3.10 Duurzaamheid (windenergie)	71
2.5.2 Landschap	26	3.11 Wonen	73
2.5.3 Toerisme en recreatie	27	3.12 Economie	75
2.5.4 Infrastructuur en mobiliteit	29	3.13 Voorzieningen	79
2.5.5 Milieu	31	3.14 Occupatie	81
2.5.6 Duurzaamheid	33		
2.5.7 Wonen	33		
2.5.8 Economie	37		
2.5.9 Maatschappij en voorzieningen	40		
2.6 De Strategische Visie Moerdijk 2030 (2009)	44		

De gemeente bezien in breder verband

1.1 Ligging in Nederland en de regio

De gemeente Moerdijk ligt in Zuidwest-Nederland, in het noordwestelijk deel van Noord-Brabant. Het is in oppervlakte de grootste gemeente van de provincie. Moerdijk ligt op het kruispunt van de Zuid-Hollandse Delta en Brabant, maar ook van de zuidvleugel van de Randstad en de Drechtsteden. Moerdijk is goed ontsloten door de rijkswegen A16, A17, A29, A59 en de spoorlijnen Rotterdam-Breda en Rotterdam-Roosendaal/Vlissingen. Hierdoor heeft de gemeente een gunstige positie als woongemeente voor mensen die in de (zuidelijke) Randstad of de Brabantse Stedenband werken. De gemeente is bovendien gelegen op de as Rotterdam-Breda/Vlissingen/Antwerpen, maar ook aan het Hollandsch Diep dat een verbinding heeft met de Noordzee en de grote rivieren. Hierdoor is Moerdijk tegelijkertijd zeer gunstig gelegen als vestigingsplek voor diverse soorten bedrijven. De gemeente Moerdijk is vooral bekend door het gelijknamige bovenregionale bedrijventerrein: Zeehaven- en Industrierrein Moerdijk (ook wel bekend als Havenschap Moerdijk).

Als het gaat om (groot)stedelijke voorzieningen ligt de gemeente vooral in de invloedssfeer van Breda, dat aan de zuidoostzijde aan de gemeente grenst. De afstand tussen het centrum van Moerdijs grootste kern (Zevenbergen) en het centrum van de stad Breda bedraagt hemelsbreed minder dan 14 kilometer.

Behalve door het Hollandsch Diep (noordzijde) wordt de gemeente ook aan de westzijde (Volkerak) en de zuidzijde (Mark/Dintel) begrensd door water. Het landschap van Moerdijk vertoont meer overeenkomsten met het zeeleilandschap van de Zuid-Hollandse Delta met zijn opeenvolgende inpolderingen en dijken dan met het Noord-Brabantse zandlandschap. Moerdijk is qua oppervlakte de grootste gemeente van Noord-Brabant.

1.2 Maatschappelijke trends

Inleiding

Voor het ontwikkelen van een visie moet niet alleen naar de gemeente zelf gekeken worden. De ontwikkelingen in Moerdijk moeten tegen de achtergrond van de maatschappelijke tendensen in Nederland worden gezien.

Individualisering en gemeenschapszin

De laatste jaren heeft, mede door economische en technologische ontwikkelingen (zoals internet), een individualisering van de samenleving plaatsgehad. Volgzaamheid en traditie hebben plaatsgemaakt voor zelfontplooiing en emancipatie. Mensen stellen steeds meer specifieke eisen aan hun woning en woonomgeving. De verschillende wensen lopen nog wel eens uiteen. Tegelijkertijd is er de hang naar meer gemeenschapszin. Keuzevrijheid vormt daarbij echter een belangrijk aspect. Mensen dragen bij aan de gemeenschap wanneer het hen het beste uitkomt.

Vergrijzing, ontgroening en verdunning

Door de vergrijzing ontstaat meer vraag naar seniorenwoningen en woon-zorgcomplexen. Ook komen er steeds meer geëmanciperde ouderen voor wie de woning, naarmate de gebreken komen, als zorgplek steeds belangrijk wordt. Ouderen worden koopkrachtiger, kritischer en wereldser. Ouderen hebben een grotere behoefte aan voorzieningen, zowel in de woning als in de woonomgeving.

Naast vergrijzing speelt ontgroening ook een rol. Voor het bereiken van een middelbare school zijn jongeren vaak al aangewezen op grotere kernen. In de gemeente is voortgezet onderwijs alleen gevestigd in Zevenbergen (Markland College). Wanneer jongeren gaan studeren trekken zij naar de steden. Ook na hun studie blijven jongeren wegens hun behoefte aan stedelijke voorzieningen vaak in stedelijk gebied wonen.

Daarnaast is (als gevolg van vergrijzing en veranderde huishoudingsamenstelling) sprake van woonverdunning. Dit betekent dat per woning gemiddeld minder mensen wonen. Deze trend is al langer aan de gang, maar verwacht wordt dat het zich in de toekomst in verhevigde mate voortzet. Het gevolg hiervan is dat zelfs bij een gelijkblijvend inwonertal, toch extra woningen gebouwd moeten worden.

Krimp

De daling van de bevolking is gaande in de periferie van Nederland: Noordoost-Groningen, de Achterhoek, Limburg en

Zeeland. Verwacht wordt dat deze daling in steeds meer delen van Nederland zal optreden. Krimp kan behalve voor de woningbehoefte gevolgen hebben voor zaken als het voorzieningenniveau, gemeentelijke financiën en economische ontwikkeling. In delen van Brabant is de komende 20 tot 25 jaar ook een bevolkingsdaling te verwachten. De prognoses van het CBS en het Planbureau voor de Leefomgeving voorspellen een daling van de bevolking.

Mobiliteit en digitalisering

De mobiliteit neemt nog steeds fors toe. Mensen verplaatsen zich over steeds grotere afstanden. Met andere woorden: in de woonplaats hoeft niet ook gewerkt, gewinkeld of gerecreëerd te worden. Hiermee is het voorzieningen- en woonvraagstuk sterker een regionaal vraagstuk geworden. Daarentegen zal door de vergrijzing de minder mobiele doelgroep groter worden. Deze mensen zijn afhankelijk van de voorzieningen in de omgeving of van zorg aan huis (zogeheten extramuralisering). Een trend die haaks staat op de toename van de mobiliteit is de toepassing van internet en e-mail, waardoor personeel en zelfstandigen vanuit huis kunnen werken en niet (of minder) de weg of het spoor op hoeven.

Op de lange termijn is van belang dat de auto's stiller en schoner worden. Dit betekent dat in de toekomst dichterbij (snel)wegen gebouwd kan worden.

Woon-werkrelatie(s)

Mensen wonen zoals gezegd niet meer altijd dichtbij het werk. Vooral hoger opgeleide werknemers zijn bereid te reizen en kiezen hun woning vooral uit op woonkwaliteit en minder op de nabijheid van het werk. Uit onderzoek blijkt dat veel mensen bereid zijn anderhalf uur reistijd voor lief te nemen. Gezien de gunstige ligging van Moerdijk kan zo een groot gebied bereikt worden.

Anderzijds werken bijvoorbeeld zelfstandigen zonder personeel steeds vaker in kantoren in de vorm van woon-werkunits. De verwachting is dat ook andere werknemers flexibeler (andere tijden) en vaker thuis gaan werken.

Schaalvergroting

Mobiliteit zorgt samen met schaalvergroting in de winkel en supermarkt-branche voor het wegtrekken van kleinere buurtwinkels met een beperkter assortiment. Door de toenemende mobiliteit gaan mensen sneller naar een plek waar het voorzieningenaanbod groot is (multipurpose shopping trips). De consument wil een breed aanbod van producten, zodat ineens voorzien kan worden in alle behoeften. Vooral de schaalvergroting in de supermarktbranche en de stijgende internetverkoop geven voor de lokale bakker, groenteboer en slager zwaardere concurrentie. Mensen gaan sneller naar een supermarkt waar alles onder één dak te verkrijgen is of bestellen vanuit huis.

In de landbouw treedt ook schaalvergroting op. Het gevolg is dat veel agrarische bedrijfsgebouwen leeg komen te staan of een andere functie krijgen. Daarbij kan het gaan om een (niet-agrarische) bedrijfsfunctie, een woonfunctie, een recreatieve functie, een zorgfunctie of een combinatie van deze functies.

Klimaatverandering

Klimaatverandering staat (weer) volop in de belangstelling als gevolg van de waargenomen opwarming van de aarde. De gevolgen ervan zijn voelbaar: temperaturen gaan omhoog, regenbuien worden intensiever en de zeespiegel stijgt. Om een verdere klimaatverandering tegen te gaan en op te vangen, worden zoveel mogelijk duurzaamheidsmaatregelen ingevoerd op allerlei gebieden. Zo wordt bij bouwplannen vereist dat er voldoende waterberging is en wordt een toename van mobiliteit zo veel mogelijk voorkomen. Daarnaast wordt sinds kort op een aantal plekken in Nederland het cradle-to-cradleprincipe toegepast. Dit gaat uit van zoveel mogelijk hergebruik van grondstoffen. Cradle to cradle heeft echter meer te bieden dan alleen materiaalkringlopen. Er zijn vijf leidende beginselen van eco-effectiviteit:

1. maak je bedoeling duidelijk;
2. streef naar herstel;
3. wees bereid verder in innoveren;
4. creëer ruimte voor veranderingsprocessen;
5. intergenerationele verantwoordelijkheid.

Recreatie en sport

Het buitengebied van Moerdijk en vooral het oude vestingstadje Willemstad en het weidse Hollandsch Diep (watersport) is in trek bij recreanten en toeristen. Mensen willen zich in hun vrije tijd onttrekken aan de hectiek van de stad. Het platteland, de natuurlijke omgeving, de rust en de ruimte bieden een omgeving om te ontspannen. Naast rust en ruimte is in het landelijk gebied plaats voor dagrecreatie en verblijfsrecreatie. De kwaliteiten van Moerdijk met een groot buitengebied en de ligging aan het water kunnen daarin een bijdrage leveren.

De laatste jaren heeft er een verschuiving plaats van team- en duosporten naar solosporten, zoals golf. Verder is relevant dat meerdere sporten steeds meer gebruik maken van kunstgras, vaak op één veld. Dit heeft gevolgen voor het (geringere) ruimtebeslag van sporten.

Tenslotte groeit de vraag naar (trendy) kwaliteitshoreca.

Mondialisering (behoefte aan geborgenheid, verbinding met wortels)

Mensen vliegen tegenwoordig de hele wereld over, er zijn in Nederland steeds meer arbeids- en kennismigranten, er treedt wereldwijd vermenging van culturen op en tegelijkertijd hebben mensen behoefte zich te verbinden met de eigen wortels en cultuur. Het platteland, de rust en ruimte, de cultuur, de streektaal en de gewoontes hebben hierin wat te bieden.

Vergroting van de biodiversiteit

Er wordt veel geïnvesteerd in ontwikkeling en herstel van biodiversiteit door middel van allerlei groene plannen in de vorm van de ecologische hoofdstructuur (hierna: EHS). Tevens wordt geïnvesteerd in duurzaamheid, onder meer om de biodiversiteit ook op de langere termijn te kunnen behouden.

Conclusie

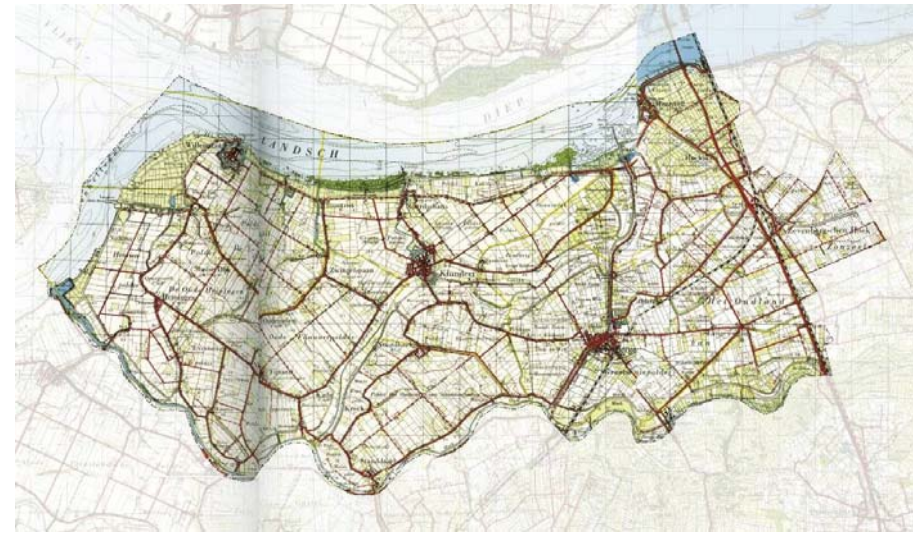
Vooral de trends vergrijzing, ontgroening en verdunning hebben grote invloed op de woningbouwopgave maar ook andere aspecten van de maatschappij hebben hier invloed op, zoals voorzieningen. Trends als mobiliteit en digitalisering werken door in de woon-werkrelaties. Schaalvergroting drukt zijn stempel op de winkelbranche en de landbouw. Klimaatverandering kan in beginsel overal in doorwerken. Duurzaamheid en cradle to cradle bieden echter ook economische kansen. Ook de recreatie biedt in algemene zin mogelijkheden de lokale economie (zoals de agrarische sector) te versterken.

1.3 Historische ontwikkeling gemeente

Vóór 1421, toen de St. Elisabethsvloed het noordwestelijk deel van Brabant en het zuidelijk deel van Holland overstroomde en vele eeuwen alle bewoning onmogelijk maakte, behoorde het gebied dat nu de gemeente Moerdijk vormt tot het graafschap Strijen. Hoe ver de overstroming in Brabant na 1421 het land bedekte, is nog altijd zichtbaar in het landschap: de scheiding tussen klei- en zandgrond loopt ongeveer van Geertruidenberg

1850

1965

1905

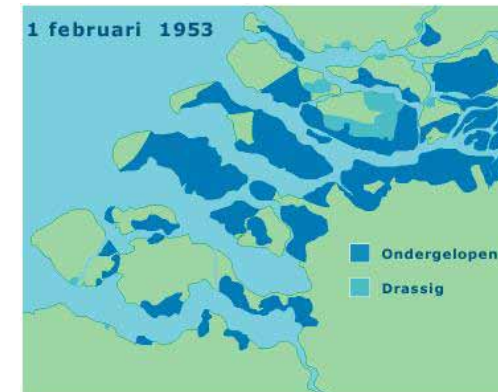
2004

Moerdijk in 1633

over Wagenberg en Zevenbergen, ten noorden van Oudenbosch, Gastel en Steenberg. De huidige gemeente Moerdijk valt vrijwel volledig binnen het kleilandschap dat ook de Zeeuwse en Zuid-Hollandse delen van de delta kenmerkt. Na de St. Elisabethsvloed is al snel weer begonnen met inpoldering. In Klundert werd de dijk langs het Hollandsch Diep in 1558 gelegd.

De naam Moerdijk is typisch voor de ligging: een ‘moer aan de dijk’. Moer is moeras, slijkerige grond, waarin veel veen voorkomt. In Zeeland en Noordwest-Brabant werden ook vóór 1421 grote delen van de bodem bij vloed overstroomd door zeewater, dus tweemaal per dag. Die grond bevatte daardoor veel zout. Er werd dan ook zout en turf uit de bodem gehaald en dikwijls werd een dijke gelegd, om gemakkelijker en veiliger het werk te kunnen doen. Dat was dan een moerdijk.

Overstroomde gebieden op 1 februari 1953

Het brede water van het Hollandsch Diep vormde voor het verkeer tussen Holland en Brabant een grote barrière. Een veerboot zorgde voor de verbinding. De pont voer van Strijensas aan de noordzijde van het water naar een aanlegplaats met een posthuis aan de Brabantse zijde, waar zich vervolgens een gehucht ontwikkelde, dat Moerdijk zou gaan heten. Door de eeuwen heen lag (de kern) Moerdijk erg strategisch. Het veer vormde een belangrijke schakel in verbindingen tussen Rotterdam/Amsterdam en Breda/Antwerpen/Parijs. In 1879 werd de spoorbrug aangelegd over het Hollandsch Diep en op 12 december 1936 werd de verkeersbrug geopend. De strategisch ligging bleek in de Tweede Wereldoorlog een keerzijde te hebben. De Duitsers lieten op 10 mei 1940 hun parachutisten landen bij de bruggen en bij de kern Moerdijk. Later in de oorlog werd de plaats zwaar beschadigd en deels vernield.

Al vrij snel na de oorlog kreeg het gebied dat nu de gemeente Moerdijk vormt met meer tegenspoed te maken. Het werd zwaar getroffen door de Watersnoodramp die in 1953 uitbrak. Grote delen van de huidige gemeente kwamen onder water te staan.

De gemeente Moerdijk, met momenteel bijna 37.000 inwoners, is in haar huidige vorm op 1 januari 1997 ontstaan door een fusie tussen vijf gemeenten:

- Zevenbergen;
- Klundert;
- Standdaarbuiten;
- Willemstad;
- Fijnaart en Heijningen.

Zevenbergen, Klundert, Fijnaart, Willemstad en Standdaarbuiten zijn tevens de vijf grootste kernen van de gemeente. Daarnaast zijn er nog zes kleinere kernen:

- Heijningen;
- Moerdijk (de plaats);
- Zevenbergschen Hoek;
- Langeweg;
- Noordhoek;
- Helwijk.

Tenslotte liggen er nog enkele buurtschappen in de gemeente.

De nieuwe gemeente heeft, in overleg met de heemkundige kringen, verschillende redenen gehad om te kiezen voor de naam Moerdijk:

- in alle vijf de oorspronkelijke gemeenten is in het verleden aan ‘moerdyken’ (zoutwinning) en ‘moertering’ gedaan;
- de verbinding noord-zuid via de gelijknamige Moerdijkbruggen;
- op radio en televisie wordt vaak gesproken van ‘boven de Moerdijk’ of ‘onder de Moerdijk’.
- het politieteam werd al Moerdijk genoemd;
- het gelijknamige Havenschap Moerdijk en daarmee direct een nationale en internationale bekendheid van de gemeente Moerdijk.

Beleid

2.1 Rijk

Nota Ruimte

De Nota Ruimte, de Planologische Kernbeslissing (PKB) Nationaal Ruimtelijk Beleid uit 2006, heeft met de inwerkingtreding van de Wro en op basis van het overgangsrecht de status van structuurvisie gekregen en vormt samen met de (ontwerp) Algemene Maatregel van Bestuur (AMvB) Ruimte, zie ook hierna, het nationale ruimtelijke beleid voor de periode 2004 tot 2020 met een doorkijk naar 2030. De nota bevat geen concrete beleidsbeslissingen maar stelt een aantal beleidsdoelen als leidraad voor de ontwikkelingen in de komende periode. Hoofddoel is ruimte te scheppen voor de verschillende ruimte vragende functies. Specifiek richt het rijksbeleid zich op:

- versterking van de internationale concurrentiepositie van Nederland, vooral door voldoende ruimte te reserveren voor de ontwikkeling van bedrijven in (groot)stedelijk gebied;
- krachtige steden en een vitaal platteland; investeren in leefbaarheid en veiligheid;
- borging en ontwikkeling van belangrijke (inter)nationale ruimtelijke (natuur-, landschappelijke en cultuurhistorische) waarden;
- borging van de veiligheid; aandacht voor de waterproblematiek en externe veiligheidsaspecten.

Het Rijk geeft prioriteit aan de ontwikkeling en herstructurering van bedrijventerreinen met een bovenregionale betekenis, waaronder

de ontwikkeling van de Moerdijkse Hoek. Om in de behoefte aan bedrijventerreinen te kunnen voorzien, is de aanleg van bedrijventerreinen in de Moerdijkse Hoek noodzakelijk. Het Rijk acht de aanleg van een bedrijventerrein in de Moerdijkse Hoek (600 hectare) van nationaal belang voor een duurzame economische groei.

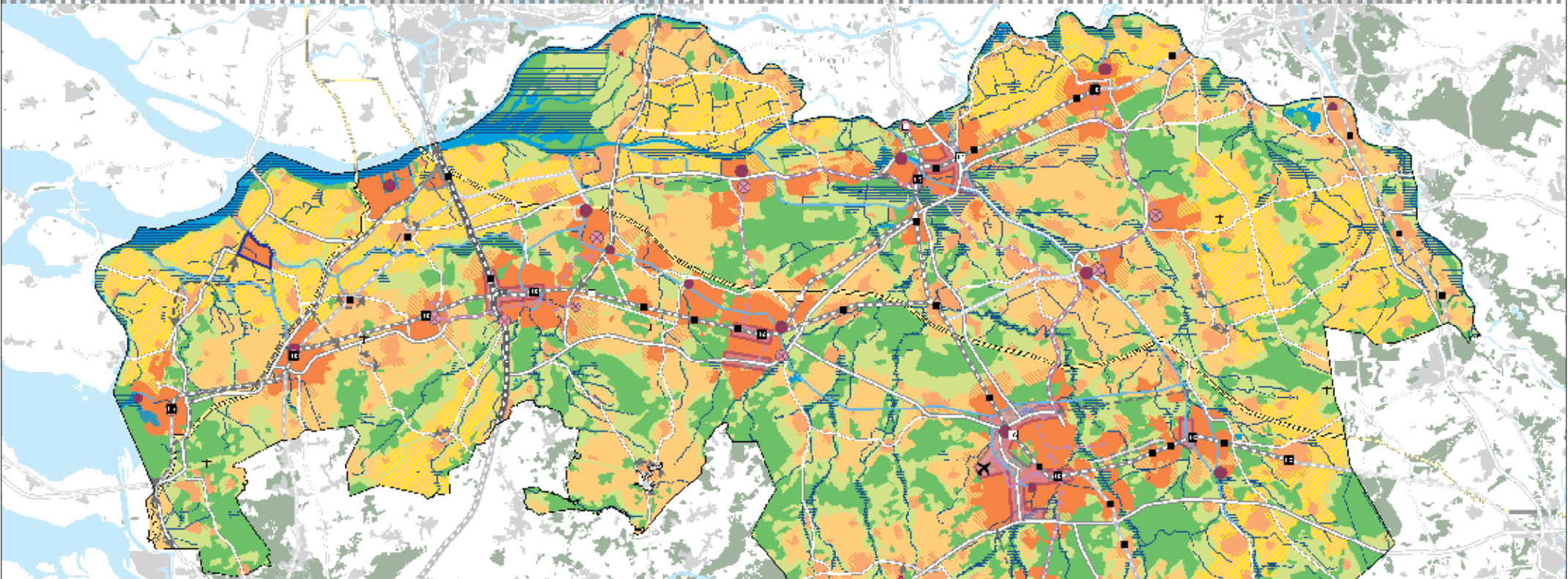
Bij de verdere planontwikkeling van en besluitvorming over het bedrijventerrein op de locatie Moerdijkse Hoek dient rekening te worden gehouden met de aansluiting op en capaciteit van de bestaande hoofdinfrastructuur dan wel de regionale infrastructuur. Indien maatregelen aan de hoofdinfrastructuur als gevolg van deze ruimtelijke ontwikkeling noodzakelijk blijken te zijn, dan dienen deze op hun (financiële) haalbaarheid te worden getoetst. De aan de ontsluiting van dit terrein verbonden investeringen dienen in eerste instantie uit de planopbrengsten te worden gedekt. Verder moet Moerdijk goed bereikbaar zijn voor het vervoer van gevaarlijke stoffen.

Bovendien heeft het Rijk de Moerdijkse Hoek als landbouwontwikkelingsgebied aangewezen. In dit gebied is ruimte voor nieuwvestiging en uitbreiding. De ontwikkeling van regionale glastuinbouwgebieden moet worden gekoppeld aan een regionale herstructureringsopgave. In het ruimtelijk beleid is bijzondere aandacht voor de herstructurering van bestaande verouderde glastuinbouwgebieden. Om deze herstructurering mogelijk te maken is onder meer verplaatsing van bedrijven nodig vanuit de bestaande gebieden.

Structurenkaart

Structuurvisie ruimtelijke ordening

Provincie Noord-Brabant

Legenda

Groenblauwe structuur	Kerngebied groenblauw Groenblauwe mantel Waterbergingsgebied		Infrastructuur	Hoofdweg Onderliggende weg Hogesnelheidslijn OV-netwerk Brabantstad OV-netwerk HOV regionaal Intercitystation Station Overig spoor Goederen spoor Vaarwegennet Luchthavens Busleidingennet Plangrens Grote oppervlaktewateren, rivieren en beken (binnen en buiten de provincie)		bestaand in studie of te worden
Landelijk gebied	Gemengd landelijk gebied Accentgebied agrarische ontwikkeling		Spoornet			
Stedelijke structuur	Stedelijk concentratiegebied Hoogstedelijke zone Stedelijk knooppunt Goedereenknooppunt Zoekgebied verstedelijking Kernen in het landelijk gebied Agrofood-cluster West-Brabant Logistiek Park Moerdijk Regionaal bedrijventerrein		Vaarwegennet			
Topo buiten provincie Noord-Brabant (2005)	Stedelijk gebied Bos en heide		Luchthavens			

Bron: Provincie Noord-Brabant. Copyright (c) Achtergrond: Dienst voor het kadaster en de openbare registers Apeldoorn. Tek. nr. 26.037, juli 2010. Opmaak: Bureau ISP, Provincie Noord-Brabant

0 5 10 km

schaal 1:360.000

2.2 Provincie Noord-Brabant

Structuurvisie Ruimtelijke Ordening (Provincie Noord-Brabant 2010)

Algemeen

Op 1 januari 2011 is de Structuurvisie Ruimtelijke Ordening Noord-Brabant in werking getreden. Provinciale Staten hebben deze op 1 oktober 2010 vastgesteld. De Provinciale Structuurvisie Noord-Brabant geeft de hoofdlijnen weer van het provinciaal ruimtelijk beleid tot 2025, met een doorkijk naar 2040. De komende decennia staat de Provincie Noord-Brabant voor een aantal grote ruimtelijke vraagstukken. De belangrijkste opgave voor Noord-Brabant is om stad en land in samenhang te ontwikkelen. De ruimtelijke belangen en keuzes van de Provincie zijn verdeeld in vier ruimtelijke structuren; samen vormen zij de provinciale ruimtelijke structuur:

- groenblauwe structuur;
- agrarische structuur;
- stedelijke structuur;
- infrastructuur.

De groenblauwe structuur is nodig voor goed waterbeheer en biedt mogelijkheden om in te spelen op de effecten van klimaatverandering. De agrarische structuur bestaat uit twee perspectieven: ten eerste het behouden van agrarische productieruimte in de delen van het buitengebied waar de landbouw leidend is voor nieuwe ontwikkelingen en ten tweede voor gebieden met een breed georiënteerde, gemengde plattelandseconomie. De stedelijke structuur geeft aan dat de verstedelijking wordt ge-

concentreerd op goed ontsloten plekken en het overig stedelijk gebied wordt ontzien van verdere verstedelijking. Tot slot kiest de Provincie voor de infrastructuur voor een goede bereikbaarheid van de grote steden en de economische kennisclusters van Noord-Brabant. Voor het personenvervoer zijn het hoofdwegenet en het OV-netwerk BrabantStad de dragers.

Moerdijk

Karakteristiek voor het zeekleigebied van West-Brabant, waar de gemeente Moerdijk in is gelegen, zijn het grootschalige en open landschap en de cultuurhistorisch waardevolle waterlinies. Het gebied ligt tussen de havens van Rotterdam en Antwerpen. Daardoor is er een sterke economische druk. Het gebied is aantrekkelijk voor bedrijvigheid die van deze havens afhankelijk is, zoals (agro)logistiek, maakindustrie en grootschalige glastuinbouw. In het gebied liggen kansen voor windenergie en de combinatie van duurzame energie met glastuinbouw.

Het grootschalige en open landschap maken het gebied echter ook kwetsbaar voor deze ontwikkelingen. De herkenbaarheid en de kwaliteit van de polderstructuur staat onder druk door grootschalige en hoogdynamische ontwikkelingen, zoals het AFC, LPM en de HSL/A16. Het AFC houdt de ontwikkeling in van een projectvestigingsgebied glastuinbouw in combinatie met een specifiek agro- en food-gelieerd bedrijventerrein, gelegen in de Oud Prinslandsepolder/Willemspolder bij Dinteloord (gemeente Steenberg), ten zuidwesten van de gemeente Moerdijk. Het LPM is een te ontwikkelen en realiseren bovenregio-

naal bedrijventerrein van ongeveer 150 hectare in de zuidelijke oksel van de A16 en A17 (in de gemeente Moerdijk), waar de Provincie zorgt voor ruimte voor de opvang van grootschalige logistieke bedrijven. Op dit terrein wordt ruimte geboden aan bedrijven met specifieke logistieke vestigingseisen (bedrijven groter dan 5 hectare en bedrijven waarvoor een ligging nabij diep vaarwater nodig is).

Het merendeel van de ruimtebehoefte aan bedrijfskavels in Noord-Brabant wordt opgevangen in het stedelijk concentratiegebied, dat deels is gelegen binnen de gemeente Moerdijk en waarvan het bovenregionale bedrijventerrein Moerdijk deel uitmaakt, en op het toekomstige LPM. Het stedelijk concentratiegebied biedt ruimte voor de groei van de eigen bedrijvigheid, voor de vestiging van bedrijven van buiten Noord-Brabant en voor bedrijven die wegens hun aard, schaal of functie niet (langer) passen in het overig stedelijk gebied. De Provincie stimuleert intensivering, heruitgifte en herontwikkeling van het bestaande bovenregionale bedrijventerrein Moerdijk ten behoeve van zware en grootschalige bedrijven. Op Moerdijk wordt ruimte geboden aan bedrijven die - gelet op hun omvang, milieuhinder of hun behoefte aan diep vaarwater - bijzondere vestigingseisen stellen waaraan in het stedelijk concentratiegebied elders en op de regionale bedrijventerreinen niet tegemoet kan worden gekomen.

In het zoekleigebied van West-Brabant ligt ook de nieuwe provinciale gebiedsontwikkeling ‘Waterpo(o)rt West-Brabant’; deze valt voor een groot deel in de gemeente Moerdijk. Door

klimaatverandering nemen de pieken in neerslag toe. Doordat tegelijkertijd de zeespiegel stijgt, wordt het steeds lastiger om overtollig water in de beken en kreken af te voeren. Daarmee stijgt het risico op wateroverlast. Om de waterkwaliteit in de Rijn-Scheldedelta te verbeteren wil het Rijk de Rijn-Scheldedelta verzilten. Gevolg is dat er onvoldoende zoet water beschikbaar is voor de landbouw in West-Brabant. Verbetering van de waterkwaliteit in de Rijn-Scheldedelta biedt echter ook kansen voor recreatie. De opgave voor Gebiedsontwikkeling Waterpo(o)rt West-Brabant is om de ruimtevrage voor (agro)logistiek, maakindustrie en grootschalige glastuinbouw, de opgaven voor waterveiligheid en waterkwaliteit voor de landbouw, en de kansen voor duurzame energie en recreatie met elkaar te verbinden en de openheid en cultuurhistorische waarden van het landschap te versterken. De Provincies Zeeland en Zuid-Holland zijn ook bij dit project betrokken.

Verordening ruimte Noord-Brabant (2011)

Inleiding

De Verordening ruimte vormt het toetsingskader op basis van de provinciale Structuurvisie en geeft regels waaraan gemeenten zich moeten houden bij het opstellen van hun ruimtelijke plannen. De Verordening ruimte draagt bij aan het realiseren van de provinciaal ruimtelijke belangen en doelen ten aanzien van de stedelijke ontwikkeling, de EHS, de waterberging, de intensieve veehouderij, de glastuinbouw, de ruimte-voor-ruimte-regeling en de regionale planningsoverleggen.

Verstedelijking

Het uitgangspunt is dat het leeuwendeel van de woningbouw, de bedrijventerreinen, voorzieningen en bijbehorende infrastructuur moet plaatshebben in de stedelijke regio's. Binnen de gemeente Moerdijk vallen het Zeehaven- en Industrierrein Moerdijk en de locatie van het te ontwikkelen LPM in de oksel van de A16 en de A17 binnen de stedelijke regio.

De overige delen van de gemeente vallen binnen de landelijke regio. Voor landelijke regio's geldt in het algemeen de regel dat zoveel woningen gebouwd mogen worden als nodig is voor de natuurlijke bevolkingsgroei, dat wil zeggen de groei die optreedt als het saldo van alle verhuisbewegingen op nul wordt gesteld ('migratiesaldo nul'). Landelijke regio's bieden plaats aan kleinschalige en middelgrote bedrijvigheid. Bij doorgroei tot een groot bedrijf horen deze bedrijven thuis in een stedelijke regio. Grote bedrijven in (delen van) landelijke regio's die op enige afstand zijn gelegen van de stedelijke regio's kunnen ook terecht op een regionaal bedrijventerrein.

In de landelijke regio's staat het voorkomen van verdere aantasting van het buitengebied centraal. Dit betekent dat het accent op inbreiden, herstructureren en intensief en meervoudig ruimtegebruik ligt.

Alle woonkernen binnen de gemeente en het Zeehaven- en Industrierrein Moerdijk zijn aangewezen als bestaand stedelijk gebied. Hierbinnen is de gemeente in het algemeen vrij - binnen

de grenzen van wetgeving - om te voorzien in stedelijke ontwikkeling. Als toch nieuw ruimtebeslag nodig is, kan dit alleen daar waar er gelet op de ruimtelijke kwaliteiten verantwoorde uitbreidingsmogelijkheden liggen binnen de in de Verordening ruimte aangewezen zoekgebieden voor verstedelijking. Binnen Moerdijk zijn deze zoekgebieden vooral gelegen rondom Zevenbergen en in de oksel van de A16 / A17 (ontwikkeling LPM). Verder is onder andere het gebied Nieuwe Molen bij afslag Fijnaart aangewezen als zoekgebied.

Onder specifieke voorwaarden is stedelijke ontwikkeling ook mogelijk in gebieden met bijzondere landschappelijke kwaliteiten, de zogenaamde 'gebieden integratie stad-land'. In deze gebieden kan stedelijke ontwikkeling plaatshebben in samenhang met groene landschapontwikkelingen. Dit is alleen mogelijk in een gebied tussen Langeweg en Zevenbergen.

EHS

Het Hollandsch Diep en het Volkerak zijn geheel aangewezen als EHS. Kenmerkende elementen van de EHS zijn verder de bossen en Sint Antoniegorzen bij Willemstad, de Appelzak en de groenstrook tussen Moerdijk en respectievelijk Klundert en Zeehaven- en Industrierrein Moerdijk. Tevens is een aantal zoekgebieden naar ecologische verbindingzones aanwezig, waaronder de Mark op de zuidelijke gemeentegrens.

Intensieve veehouderij

Het grootste deel van de gemeente Moerdijk is onderdeel van het provinciaal 'verweavingsgebied', een klein deel is 'exten-

siveringsgebied'. In de verwevingsgebieden wordt ingezet op een menging van functies; nieuwvestiging van intensieve veehouderij is hier niet mogelijk, hervestiging en uitbreiding zijn wel mogelijk mits op een duurzame locatie (die aan strenge voorwaarden moet voldoen). Een duurzame locatie is een bestaand bouwblok met een zodanige ligging dat het zowel vanuit milieuoogpunt als vanuit ruimtelijk oogpunt verantwoord is om dit ter plaatse door te laten groeien. In de extensiveringsgebieden ligt het primaat bij wonen of natuur en zijn hervestiging en uitbreiding van intensieve veehouderij niet mogelijk, evenmin als nieuwvestiging.

Glastuinbouw

Ten oosten en zuidoosten van Zevenbergen zijn twee gebieden aangewezen als mogelijk doorgroeigebied voor glastuinbouw. Hier zijn al concentraties van glastuinbouw aanwezig. De bestaande bedrijven mogen hier hun bedrijfsactiviteiten voortzetten en onder voorwaarden uitbreiden. De voorwaarden voor uitbreiding houden in dat (1) rekening wordt gehouden met de ter plaatse van de voorgenomen uitbreiding aanwezige waarden en belangen van natuurlijke, landschappelijke, cultuurhistorische, water- en bodemhuishoudkundige, milieuhygiënische en recreatieve aard en dat (2) het bedrijf voordelen op het gebied van duurzaamheid en synergie behaalt. Nieuwvestiging van en omschakeling naar een glastuinbouwbedrijf zijn niet toegestaan. In het geval dat het ruimtelijk gezien wenselijk is een glastuinbouwbedrijf te saneren is bij wijze van ontheffing in een mogelijk doorgroeigebied toch nieuwvestiging mogelijk.

Verhouding Structuurvisie Noord-Brabant met Verordening ruimte Noord-Brabant

De Verordening ruimte is één van de uitvoeringsinstrumenten voor de Provincie om haar doelen te realiseren. In de Verordening vertaalt de Provincie de kaderstellende elementen uit het provinciaal beleid in regels die van toepassing zijn op (gemeentelijke) bestemmingsplannen. Van een aantal onderwerpen verplicht het Rijk de Provincie ze uit te werken in de provinciale Verordening. Dit is in de ontwerp AMvB (Algemene Maatregel van Bestuur) Ruimte opgenomen.

De Provincie heeft een aantal onderwerpen die niet ter discussie staan in de Verordening ruimte uitgewerkt: de EHS, de regionale waterbergingsgebieden, de landbouwontwikkelingsgebieden en de glastuinbouwconcentratiegebieden. Vanuit de vier structuren en de ontwerp AMvB Ruimte is er aanleiding om nog enkele gebieden in de Verordening op te nemen. Dit zijn de nationale landschappen, de groenblauwe mantel en de zoekruimte primair agrarisch gebied.

Uit de keuzes die de ontwerp Structuurvisie maakt, is nog een aantal nieuwe onderwerpen geselecteerd waarvoor de Provincie het instrument Verordening wil inzetten. Deze zijn inmiddels opgenomen in de Verordening.

Ontheffing ten behoeve van nieuwvestiging is ook mogelijk in geval van herschikking van bouwblokken binnen een mogelijk doorgroeigebied.

Cultuurhistorie

Het buitengebied rondom Willemstad is aangewezen als cultuurhistorisch waardevol gebied. De aanwezige waarden zijn beschermd. In het zuiden van de gemeente langs de Mark is een gebied aangewezen met aardkundige waarden die beschermd dienen te worden. In het buitengebied liggen verder nog drie landgoederen van cultuurhistorisch belang.

Windenergie

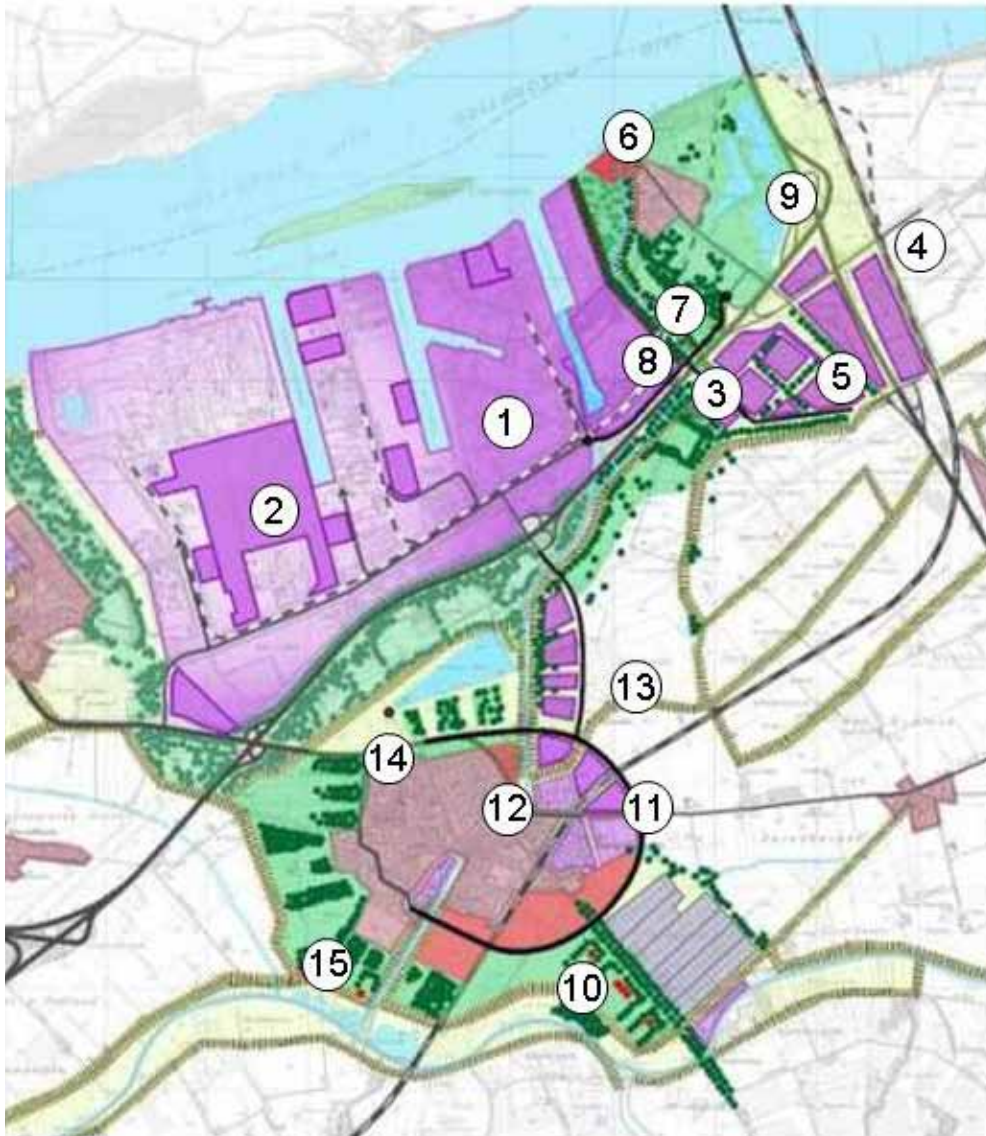
Bijna de hele gemeente valt binnen het provinciaal zoekgebied voor windturbines. Een kleine strook in het zuidoosten van de gemeente vormt hierop een uitzondering. Hierbinnen moet in de gewenste behoefte aan duurzame energie worden voorzien. In het buitengebied van het Brabantse zeekleigebied liggen kansen voor windenergie. Clusters van minimaal acht windturbines zijn hier inpasbaar.

2.3 Structuurvisie Plus Moerdijk (1999)

De Structuurvisie Plus is de voorloper van de voorliggende Structuurvisie “Moerdijk 2030”. De visie is als planvorm erop gericht de ruimtelijke kwaliteit in bredere zin te bevorderen en op communicatieve wijze ruimtelijke kwaliteit in gemeentelijk en provinciaal beleid te vertalen. Hiermee kan de gemeente de hoofdlijnen van haar ruimtelijke beleid bepalen en de ontwikkelingen, die zich aandienen, toetsen. De Structuurvisie Plus is bedoeld als een actief beleidsinstrument. De structuurvisie moet drie plussen opleveren: een groot draagvlak voor een integraal plan voor de nieuwe gemeente Moerdijk (door middel van een open interactief planproces), een plan gericht op duurzaamheid en ruimtelijke kwaliteit, en vernieuwing en afstemming van gemeentelijk en provinciaal beleid.

De Structuurvisie Plus Moerdijk beoogt kwaliteiten van het gebied veilig te stellen. De toekomstvisie is daarbij gericht op drie thema's: de kwaliteiten van het buitengebied, het economisch draagvlak in de gemeente (industriële bedrijvigheid) en leefbaarheid in de kernen.

- De projecten voor kwaliteitszorg buitengebied zijn gericht op de ruimtelijke structuur, de kwaliteit van de gebieden en op de activiteiten daarin. Het gaat hier over de landschappelijke hoofdstructuur, versterking grondgebonden landbouw, agrarisch beheer ten dienste van waterconservering en -buffering, benutting windenergie en intensivering gebiedzorg.

- 1 Bestaande situatie optimaliseren
- 2 Intensivering zeehaventerrein
- 3 Oostelijke verlenging Randweg
- 4 Lage Zwaluwe
- 5 Logistiek park + interne baan
- 6 Waterfront Moerdijk
- 7 Omleiding Roode Vaart / uitloopgebied
- 8 Reservering insteekhaven Roode Vaart
- 9 Landschapsontwikkeling kern Moerdijk
- 10 Ontwikkeling kern Zevenbergen
- 11 Noordelijke Randweg Zevenbergen
- 12 Woongebied centrum - Roode Vaart
- 13 Zone ontsluiting Zevenbergen op A17
- 14 Recreatie Zevenbergen Noord
- 15 Uitbreidingsgebied Zevenbergen Zuid/West

- Voor de ontwikkeling van industriële bedrijvigheid in Moerdijk gaat het om drie projecten, namelijk beheren en revitaliseren van lokale bedrijventerreinen, optimaliseren havenbinding (terreinmanagement en uitbouw Moerdijk 1) en afweging stedelijke functies in de Moerdijkse Hoek.
- De gemeente kan de leefbaarheid in de kernen op uiteenlopende manieren bevorderen. Het is de bedoeling om per kern de ontwikkelingsmogelijkheden te optimaliseren, met zo min mogelijk ruimtelijke expansie en met versterking van de ruimtelijke kwaliteit. Daarnaast is een sterke mate van spreiding van maatschappelijke voorzieningen belangrijk voor de leefbaarheid in de kernen. Om de bereikbaarheid te optimaliseren en het aantal verkeersbewegingen beperkt te houden is een lokaal mobiliteitsplan nodig. Verder draagt toerisme ook bij aan de levendigheid in de kernen. Via nieuwe toeristische voorzieningen kan het economische draagvlak van de kernen vergroot worden.

Voor de realisatie van de visie zijn drie verschillende strategieën denkbaar. Alle strategieën zijn gebaseerd op principes van duurzaamheid zoals het behoud van milieukwaliteiten, efficiënt ruimtegebruik en zuinig gebruik van energie en grondstoffen.

2.4 Gebiedsplannen en -visies

Gebiedsvisie Moerdijk-Oost (2006)

De aanleiding en het uitgangspunt voor de gebiedsvisie Moerdijk-Oost is het voorstel voor situering van een logistiek terrein

binnen de gemeente. De door de raad gestelde vragen zijn wat de winst, en dan vooral milieuwinst, zou kunnen zijn indien hieraan een pakket aan compenserende maatregelen wordt verbonden. De raad heeft op 29 juni 2006 een motie aangenomen waarin zij aangeeft dat het voor haar geenszins vaststaat dat de ruimtebehoefte van de logistieke sector binnen de gemeente Moerdijk moet worden opgevangen.

Voor het westelijk deel van de gemeente (“Moerdijk-West”) beperkt de visie zich tot het aangeven van een aantal hoofdlijnen voor de ruimtelijke ontwikkeling, met als leidend principe het in standhouden van rust en ruimte. Voor Moerdijk-Oost is een uitgewerkt ontwikkelingsbeeld geschetst. Een belangrijke bouwsteen die in dit ontwikkelingsbeeld is verwerkt betreft de wens tot verplaatsing van een aantal hinderlijke bedrijven nabij vier in Moerdijk-Oost aanwezige kernen. Dit leidt tot een verbetering van de leefbaarheid en creëert nieuwe ontwikkelingskansen.

Als uitvloeisel van de motie van de gemeenteraad van Moerdijk op 29 juni 2006, wordt de visie op de ruimtelijke ontwikkeling van Moerdijk-Oost, inclusief een logistiek park van 150 hectare netto, gegeven. In dit ontwikkelingsbeeld voor het oostelijk deel van de gemeente blijven de eerder geformuleerde doelstellingen centraal staan: respecteren van de onderscheiden kenmerken van Moerdijk-West (rust en ruimte) en Moerdijk-Oost (dynamiek), versterken van natuur en landschap, transformeren gebieden ten behoeve van verstedelijking, verbeteren woon- en

leefomgeving, verbeteren recreatieve uitloopmogelijkheden tussen de kernen en versterking van de verbindingen tussen de kernen.

Belangrijkste uitgangs- en programmapunten voor de dynamische gebiedsvisie voor Moerdijk-Oost zijn onder andere het zoveel mogelijk handhaven van het open landschap en het verbeteren van de verkeersontsluiting kern Zevenbergen, de route tussen de kern Moerdijk en de hoofdkern Zevenbergen, en de leefbaarheid in de kernen. Daarnaast vormen het intensiveren van het gebruik van het Zeehaventerrein en het versterken van de bufferzone rondom dit gebied belangrijke punten. Verder is de transformatie naar een hoogwaardig woonmilieu in combinatie met natuur en recreatie ten zuiden van de kern Zevenbergen, de transformatie van de zone tussen de kern Zevenbergen en de kern Moerdijk en de transformatie van een gebied aan de A17 naar logistiek bedrijfsterrein, van belang.

Visiedocument noordkant Zevenbergen (2008)

Het gebied ten noorden van Zevenbergen, gelegen tussen De Langeweg (provinciale weg N285) en rijksweg A17/A59, heeft een gemengd en gevarieerd karakter waarbij functies als wonen, bedrijvigheid, natuur, recreatie, land- en akkerbouw elkaar afwisselen. In overleg met direct belanghebbenden in dit gebied zijn voorstellen gemaakt voor een nieuwe ruimtelijke en functionele inrichting van het gebied.

Het zoveel mogelijk binnen de randweg terugbrengen van de versnipperd geraakte (bedrijfs)functies in het gebied vormt een sterk basisbeginsel. De compacte opzet voorziet het meest in de geuite wensen ten aanzien van efficiënt ruimtegebruik en een goede ruimtelijke ordening. In dit model wordt het westelijke deel nabij en aansluitend op de stadskern van Zevenbergen ontwikkeld tot woongebied en wordt het oostelijke deel, aansluitend op de hier reeds aanwezige bedrijventerreinen, ontwikkeld tot bedrijventerrein. De bestaande Achterdijk blijft als zelfstandig ruimtelijk element gehandhaafd en blijft liggen tegen het centrale groengebied ter plaatse van de bestaande vloeivelden. Het heeft de voorkeur dit model als leidraad te hanteren voor de verdere ontwikkeling van de Noordkant van Zevenbergen.

Centrumvisie Zevenbergen - Het Hart rond de haven (2009)

Ambitie

Zevenbergen is de grootste kern binnen de gemeente Moerdijk, met een historische binnenstad die ontstaan is rond de Roode Vaart. De haven vormde eeuwenlang het hart van de stad, tot deze in de jaren 70 van de vorige eeuw werd gedempt. De haven vormt op dit moment nog steeds het hart van de stad, de belangrijkste winkelstraat en de locatie van de levendige weekmarkt. De uitstraling van deze openbare ruimte wordt nu echter bepaald door een overvloed aan verharding en het blik van de geparkeerde auto's.

De gewenste verzilting van het nabijgelegen Krammer-Volkerak, in de strijd tegen Blauwalg, biedt echter een unieke

kans voor het centrum van Zevenbergen. Een direct gevolg van deze gewenste verzilting is namelijk dat een alternatieve zoetwaterverbinding voor West-Brabant noodzakelijk is en het herstellen van de waterverbinding van de Roode Vaart door het centrum van Zevenbergen lijkt daarvoor een goede optie.

De gemeente Moerdijk heeft deze mogelijke toekomstige ontwikkeling aangegrepen om te onderzoeken waar het zelf naar toe wil met het centrum van Zevenbergen. Niet alleen voor wat betreft de invulling van de haven, maar ook voor de rest van het centrum.

In nauwe samenwerking met betrokkenen uit het centrum, ambtenaren, bestuur en politiek en op basis van onderzoek naar parkeren en winkelstructuur is in 2009 een centrumvisie

opgesteld waarin vier scenario's worden beschreven. Alle vier deze scenario's schetsen een integraal toekomstbeeld voor het centrum van Zevenbergen waarbij een gedegen afweging wordt gemaakt tussen winkelen, wonen, werken en recreëren en voorstellen worden gedaan voor de functionele structuur, de concentratie van de horeca, de ontsluiting en het parkeren en de invulling van de openbare ruimte. De scenario's verschillen vooral in ambitieniveau waarmee de gewenste transformatie van het centrum wordt ingezet. In die zin zijn de scenario's ook te beschouwen als afzonderlijke stappen binnen een gefaseerde ontwikkeling.

Scenario 1: Windstil

Uitgangspunt van het scenario windstil is dat er geen ingrepen worden gedaan en het centrum blijft zoals het is. Gevolgen van

deze strategie zijn onder andere een tekort aan parkeermogelijkheden in de toekomst, het verdere toenemen van de druk op de verblijfskwaliteit van de openbare ruimte en uiteindelijk een verdere teruggang van de kwaliteit en voorzieningenniveau in het centrum.

Scenario 2: Lichte bries

In het scenario lichte bries worden eenvoudige ingrepen voorgesteld, met een relatief groot effect. Zo wordt een tweede entree voorgesteld aan de noordzijde van het centrum en het toevoegen van een nieuwe supermarkt met parkeergarage als trekker aan deze zijde van het winkelgebied. Daarmee wordt ingezet op de haven als centrale winkelstraat. Een gedeelte van het parkeren van de haven krijgt elders in en rondom het centrum een plek, zodat binnen het profiel ruimte ontstaat om de haven om te vormen tot een groene loper met een royale bomenallee. Hier blijft ruimte voor het kort parkeren. De Markt wordt autoluw en een echt terrassen- en evenementenplein, waar tevens ruimte wordt gemaakt voor de weekmarkt.

Scenario 3: Stevige bries

Het scenario stevige bries bouwt voort op scenario 2, maar voegt daar twee ingrepen aan toe. Allereerst wordt voorgesteld om in het noordelijk deel van de haven het water te herstellen. Op die manier ontstaat een levendige insteekhaven tot aan de Markt, met rondom de mogelijkheid voor wonen, winkels, horeca en watergebonden recreatie.

Aan de zuidzijde van de haven, bij de huidige entree van het winkelgebied, wordt voorgesteld het bestaande laagwaardige winkelblok te herontwikkelen en hier ruimte te maken voor een winkeltrekker en parkeergarage. Samen met de voorgestelde nieuwe ontwikkeling bij de entree aan de noordzijde van de haven ontstaat zo een ‘haltermodel’, waarbij het winkelgebied wordt opgespannen tussen twee trekkers, met de horeca rond de Markt precies in het midden, als rustpunt in het winkelcircuit. Als optie is nog een compacte variant meegegeven, waarbij het winkelgebied zich concentreert aan de zuidzijde van de Markt.

Scenario 4: Frisse wind

Scenario frisse wind is het meest ambitieus en zet in op een volledige transformatie van de haven tot een hoogwaardig woon- en winkelgebied. Naast de entree aan de noordzijde wordt de entree aan de zuidzijde aangepakt en komt hier ruimte voor vernieuwde winkels, wonen en een parkeerconcentratie. De Markt en de haven zijn beiden autovrij en vooral bestemd voor wandelen, winkelen, een terrasje pakken of flaneren. Het bestaande hoogteverschil in het centrum wordt gebruikt om op verschillende plekken parkeergarages te realiseren die voorzien in een uitbreiding van het parkeeraanbod.

Voor de invulling van de haven zijn twee varianten denkbaar; een groene loper met een royale bomenallee en een blauwe loper waar de oorspronkelijke haven wordt teruggebracht. In de laatste variant wordt de continuïteit van de Roode Vaart hersteld en het water weer het hart van de stad.

2.5 Sectorale plannen en visies

2.5.1 Water

Gemeentelijk Rioleringsplan Moerdijk Planperiode 2007-2011 (2007)

In het gemeentelijke rioleringsplan (GRP) is weergegeven hoe de gemeente Moerdijk haar rioleringszorg voor de periode 2007-2011 vorm wil geven. De gemeente is wettelijk verplicht een GRP op te stellen. De volgende doelen worden nagestreefd: inzameling van het binnen gemeentelijk gebied geproduceerde stedelijk afvalwater, doelmatige inzameling en verwerking van afvloeiend hemelwater, het transport van het ingezamelde water naar een geschikt lozingspunt waarbij ongewenste emissies naar oppervlaktewater, bodem, grondwater worden voorkomen, geen overlast voor de omgeving (in de breedste zin van het woord) en een doelmatige oplossing wordt gezocht voor structurele nadelige gevolgen voor de gebruiksfuncties binnen het gemeentelijke gebied als gevolg van de aanwezig grondwaterstand.

Voor 2007 zijn bijna alle woningen en bedrijven in Moerdijk die in aanmerking kwamen voor een aansluiting op de riolering, hiervan voorzien. De kwaliteitstoestand van de riolen werd als goed beschouwd. Binnen de gemeente was op enkele locaties wateroverlast bekend. Verder voldeed de gemeente nog niet aan de basisinspanning conform de eisen van 2002. Het beeld van het hydraulisch en milieutechnisch functioneren dient geactualiseerd te worden middels nieuwe berekeningen. De gemeente

beschikte over de benodigde Wvo-vergunningen, al moest een deel worden herzien. Klachtenregistratie en voorlichting ten aanzien van de rioleringszorg hadden op afdoende wijze plaats.

Waterplan Gemeente Moerdijk 2009-2015 (2008)

Het Waterplan Gemeente Moerdijk geeft een totaaloverzicht van alle relevante waterthema's in Moerdijk. In het Waterplan is een concreet maatregelenprogramma opgenomen voor de komende vijf jaar met een doorkijk tot 2027, de peildatum van de Kaderrichtlijn Water (KRW). Belangrijke uitgangspunten voor het toekomstig watersysteem in Moerdijk zijn dat water geen gevaar oplevert, het watersysteem geschikt is voor de functies die het moet vervullen, alle elementen van het watersysteem in samenhang worden beschouwd, water een grotere rol krijgt in ruimtelijke ontwikkelingen en iedereen zijn steentje bijdraagt.

De visie bepaalt de richting die gemeente en waterschap de komende decennia in slaan zodat, met behulp van diverse maatregelen in onder andere de openbare ruimte en aanpassingen in het dagelijks beheer en onderhoud van het watersysteem, een duurzaam watersysteem ontstaat. Het Waterplan draagt bij aan een optimalisatie van deze maatregelen en de kosten. Door samenwerking kunnen maatregelen efficiënter en de maatschappelijke kosten lager worden. In het Waterplan staan heldere afspraken over taken en verantwoordelijkheden en de benodigde personele capaciteit, wat vervolgens is vastgelegd in een ruimtelijk en financieel haalbaar uitvoeringsprogramma. Het Waterplan is de impuls om van een meer sectorale/thematische

benadering naar een integrale benadering te komen. Het Waterplan stelt het watersysteem centraal, integreert, geeft nieuwe impulsen aan sectorale plannen (natuur, waterhuishouding, riolering) en stelt randvoorwaarden aan beleidsterreinen als recreatie, ruimtelijke ordening, riolering et cetera. Het Waterplan dient als kader bij nieuw op te stellen beleid zoals het landschapsbeleidsplan en als toetsingskader voor diverse lopende projecten en processen binnen het gemeentelijke grondgebied. Voor nieuw te ontwikkelen woonwijken en bedrijventerreinen en het bestaand stedelijk gebied in de gemeente, maar zeker ook voor het buitengebied, is het Waterplan richtinggevend voor de invulling van het (toekomstige) watersysteem. Zo zijn in het plan bijvoorbeeld maatregelen opgenomen voor de aanleg van ecologische verbindingzones.

De gemeente Moerdijk en Waterschap Brabantse Delta hebben gezamenlijk dit waterplan opgesteld. Het waterplan geeft (beleidsmatige) invulling aan wettelijke verplichtingen waaronder de Europese Kaderrichtlijn Water (KRW) en het Nationaal Bestuursakkoord Water (NBW). Het waterplan is een plan zonder wettelijke status. Het is primair een overeenkomst tussen de gemeente en het waterschap. Zij stellen het bestuurlijk vrijwillig vast op basis van het Nationaal Bestuursakkoord Water. Daarmee krijgt het voor de gemeente en het waterschap wel degelijk status. Het plan is aansluitend op en richtinggevend aan andere relevante plannen op gemeentelijk niveau, zoals het gemeentelijk rioleringsplan (GRP), milieubeleidsplan, structuurvisie, bestemmingsplannen et cetera.

2.5.2 *Landschap*

Landschapsbeleidsplan Gemeente Moerdijk (2001)

In het landschapsbeleidsplan wordt een zestal projecten genoemd. Deze projecten staan hieronder genoemd.

Project 1: landschapsontwikkeling rond stad en dorp

Doel: ontwikkeling van de overgangszones tussen stad en land, gericht op landschappelijke kwaliteit en recreatieve mogelijkheden. Veel van de bebouwde kommen in de gemeente liggen in een zeer weids landschap. Het ruimtelijk effect van stedelijke ontwikkelingen is derhalve groot. Dit project richt zich op zorgvuldige landschappelijke inpassing van stedelijke ontwikkelingen met kleinschalige gebiedseigen groenelementen. Daarbij kan sprake zijn van opgaande beplanting ('afscherming') maar ook van natte natuurelementen zoals poelen, flauwe oevers langs waterlopen en ruige overhoekjes en bermen. Bij voorkeur wordt aangesloten op groenstructuren in het stedelijk gebied.

Project 2: groenblauwe dooradering

Doel: integrale ontwikkeling van kreken en waterlopen ten behoeve van duurzaam waterbeheer, natuur (realisatie ecologische verbindingzones), landschap en recreatie.

Project 3: (Moer)dijk van een landschap

Doel: realisering Lokaal Landschappelijk Raamwerk (LLR) door particulieren, aanvullend op uitvoering door gemeente, waterschap, hoogheemraadschap en andere.

Project 4: landschap en recreatie

Doel: versterken aantrekkelijkheid van het Moerdijkse buitengebied voor bewoners en recreanten door het ontwikkelen van ruime wandelmogelijkheden aanvullend op de openbare wegen.

Project 5: erfverfraaiing

Doel: het doel van het project is een goede landschappelijke inpassing van agrarische en niet agrarische bebouwing in het buitengebied te bewerkstelligen. Om aan dit doel zoveel mogelijk te kunnen beantwoorden, is het zaak dat een ieder die in het buitengebied woonachtig is aan het erfbeplantingsproject kan deelnemen. Door een goede landschappelijke inpassing van gebouwen zal een bijdrage worden geleverd aan de vergroting van de recreatieve waarden van het buitengebied en daarnaast vormt een bedrijf met een mooie erfbeplanting ook een visitekaartje voor de eigenaar zelf.

Project 6: toetsingskader nieuwe landgoederen

Doel: formuleren van een toetsingskader voor uitbreiding van nieuwe landgoederen. Deze particuliere groengebieden kunnen een meerwaarde vormen voor van natuur, landschap en recreatie.

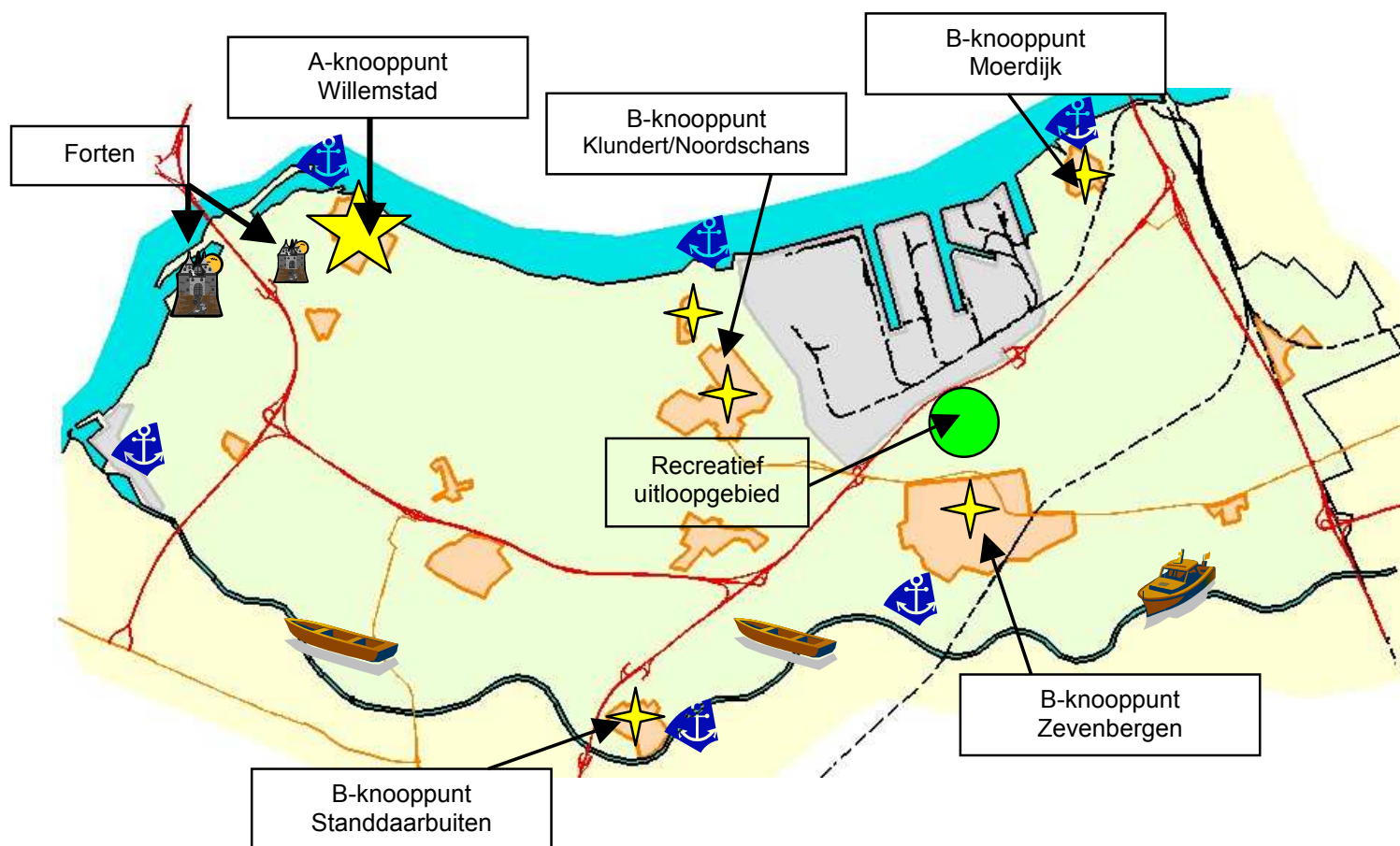
2.5.3 Toerisme en recreatie

Beleidsplan Toerisme en Recreatie - ‘...met een stap terug in de tijd de toekomst in’ (2005).

Het maatschappelijk belang van toerisme en recreatie is groeiende. Toerisme en recreatie leveren zowel direct als indirect bijdragen aan een verbetering van het woon- en werkklimaat in zijn algemeenheid en de leefbaarheid van de kernen in het bijzonder” Met deze woorden opent de Visie Toerisme en Recreatie, waarmee gelijk de importantie van het beleidsveld wordt aangeduid.

De visie op hoofdlijnen behelst het zo optimaal benutten van de toeristisch-recreatieve potenties binnen de gemeente Moerdijk, die vooral liggen op het vlak van het behouden en het versterken van de cultuurhistorische waarden, het benutten van de groene kwaliteiten van het buitengebied als mede het herstellen van de oorspronkelijke relatie met het water.

“Indien ingezet wordt op het benutten van deze potenties wordt de toekomst als het ware ingegaan met een stap terug in de tijd.” Door de aanwezige potenties in samenhang met elkaar te ontwikkelen, ontstaat er een netwerk van toeristisch-recreatieve knooppunten “...passend bij de schaal van Moerdijk. Hierbij vormt de kern Willemstad het ‘brandpunt’ (‘A-knooppunt’). De andere knooppunten worden gevormd door Klundert/Noordschans, Moerdijk, Standdaarbuiten en Zevenbergen (‘B-knooppunten’). Verbindende schakels zijn het water (Hollandsch

Diep, Volkerak, Mark/Dintel en krek en dergelijke), het buitengebied met haar dijkenpatroon en verspreide bezienswaardigheden, waarbij de forten een belangrijke plaats innemen. Het beleidsplan beschrijft de uitdaging om de onderscheiden knooppunten via de verbindende schakels aan de hand van een goed netwerk van routestructuren aan elkaar te koppelen, zodat een samenhangend geheel ontstaat.

In het Beleidsplan is gekozen voor een thematische benadering, waarbij er zoveel mogelijk aansluiting is gezocht bij beleidsdocumenten van hogere overheden. De thema's zijn:

- (jacht-)havens & watersport, met als aandachtsgebieden de Jachthaven Willemstad en de Mark/Dintel en met als lopende projecten de ontwikkeling van het havenfront van Willemstad en het waterfront van de kern Moerdijk;
- cultuurhistorie, met als aandachtsgebieden de gemeentelijke monumenten, Fort Sabina Henrica, Fort De Hel en het Mauritshuis in Willemstad;
- verblijfsrecreatie met als aandachtsgebied (mini)campings;
- activiteiten & voorzieningen met als aandachtsgebieden evenementen en het Zeehaven- en Industrieterrein Moerdijk en met als lopend project de aanleg van een golfbaan in een recreatief uitloopegebied aan de noordzijde van Zevenbergen;
- verbindende schakels met als aandachtsgebieden fietspaden en wandelpaden.

2.5.4 *Infrastructuur en mobiliteit*

Lokaal mobiliteitsplan 2007-2011/2015 'Moerdijk maakt mensen mobiel!' (2007)

De belangrijkste conclusies uit de analyse van het Lokaal mobiliteitsplan zijn:

- Moerdijk heeft een goede bereikbaarheid, zowel over de weg als via het spoor. Door de maatschappelijke en economische ontwikkelingen wordt het steeds drukker en dreigt deze goede bereikbaarheid in de toekomst af te nemen;
- de gemeente Moerdijk heeft de afgelopen jaren veel gedaan om de bereikbaarheid, leefbaarheid en veiligheid te verbeteren. Om dit niveau te behouden zal er ook de komende tijd veel gedaan moeten worden op het gebied van verkeer en vervoer;
- op het gebied van fietsgebruik en het gebruik van openbaar vervoer liggen binnen de gemeente goede kansen;
- de gemeente is op verschillende gebieden afhankelijk van haar partners, zoals de GGA-regio Breda, de provincie, de vervoerders, maar ook organisaties als VVN, ZLTO en de BSW. Goed samenwerken is daarom van evident belang bij het thema Mobiliteit.

Het mobiliteitsbeleid in Moerdijk maakt het inwoners en bezoekers mogelijk zich veilig en snel te verplaatsen. Het mobiliteitsbeleid draagt tevens bij aan een veilige en leefbare omgeving waar het goed wonen, werken en recreëren is. De sector verkeer en vervoer moet binnen een integraal kader aan dat duurzame

beleid een bijdrage leveren. Om een bijdrage te kunnen leveren is het essentieel dat er brede ambities worden geformuleerd. Hieronder zijn de ambities geformuleerd die de rode draad vormen van dit beleidsplan:

Bereikbaarheid:

- de kernen van Moerdijk zijn onderling goed bereikbaar, waarbij belangrijke aandacht is voor fietsen en openbaar vervoer;
- Moerdijk kent geen gebiedsvreemd verkeer (sluipverkeer).

Veiligheid:

- duurzaam veilig blijft de hoeksteen van het mobiliteitsbeleid;
- Moerdijk is veilig voor alle kinderen op weg naar en rondom de scholen;
- Moerdijk is veilig in het buitengebied.

Leefbaarheid:

- de inwoners van de gemeente Moerdijk wonen, werken en recreëren in een leefbare omgeving. De negatieve effecten van mobiliteit (geluid- en trillingshinder, luchtverontreiniging, verminderde doorstroming, verkeersonveiligheid) worden daarbij zoveel mogelijk beperkt;
- Moerdijk legt duurzame wegen aan, die bijdragen aan een goed milieu.

Om naar een gericht werkprogramma voor de aankomende jaren toe te kunnen werken, zijn er keuzes gemaakt. De aankomende

jaren gaat de gemeente Moerdijk zich richten op elf beleids-thema's. Daarnaast is er een keuze gemaakt welke gebieds-profielen van beleidsthema's de meeste aandacht krijgen. De uitwerking van beleidsthema's, heeft geresulteerd in 31 concrete actiepunten die zijn verwerkt in een meerjarenprogramma 2007-2011.

Parkeerbeleidsplan Moerdijk 2010 - 2013 (2009)

Moerdijk zet net als voorheen de komende jaren in op het faciliteren van het parkeren. Dit houdt in dat er voldoende parkeerplaatsen bij nieuwe ontwikkelingen worden gebouwd, maar dat dit alleen gebeurt voor de parkeervraag die echt nodig is. Bij ruimtelijke ontwikkelingen is het beleidsuitgangspunt dat zoveel mogelijk parkeerplaatsen op eigen terrein (binnen plangrenzen) worden gerealiseerd en dat deze om dubbelgebruik te stimuleren, zoveel mogelijk openbaar toegankelijk zijn voor openbaar gebruik (zeker ten aanzien van parkeren voor bezoekers).

Een uitgangspunt is het tegengaan van versnippering van parkeren. Binnen de gemeente Moerdijk wordt ingezet op het verbeteren van de ruimtelijke kwaliteit door concentratie van parkeervoorzieningen bij voorzieningen en winkelcentra. Daarbij hebben gebouwde parkeervoorzieningen de voorkeur. Bij ruimtelijke ontwikkelingen (bedrijven en appartementen-complexen) moet de haalbaarheid van realisatie van gebouwde parkeervoorzieningen worden onderzocht. Na realisatie ervan moet met behulp van goede bewegwijzering de benutting ervan worden geoptimaliseerd.

Het beleid is erop gericht het parkeren op afstand een (kwaliteits)impuls te geven. Dit om de bereikbaarheid verder te verbeteren. Dit betekent concreet dat er een nieuw evenemententerrein in Willemstad bijkomt en dat de kwaliteit van overige park-&ride-terreinen wordt verbeterd. Daarnaast worden er mogelijkheden gezocht om het parkeerterrein bij station Lage Zwaluwe uit te breiden en mee te laten groeien met eventuele ruimtelijke ontwikkelingen.

Naast het aanleggen van parkeerplaatsen zet de gemeente zich ook in om op de kortere afstanden het fietsgebruik te stimuleren. Daarbij passen ook maximale loopafstanden. Het voetgangersgebied in het centrum van Zevenbergen moet beter worden afgesloten.

2.5.5 Milieu

Milieubeleidsplan Gemeente Moerdijk 2007-2010 'Méér met milieu' (2007)

Beleidsvisie

Het Milieubeleidsplan kent twee sporen in het beleid die elkaar aanvullen en versterken:

1. leefbaarheid: hierbij staat het oplossen van bestaande problemen en knelpunten centraal. Uitgangspunt hierbij is de bestaande (thematische) wet- en regelgeving. Hierbij kan gedacht worden aan bodem, geluid, externe veiligheid, lucht en geur, natuur, huishoudelijk afval, klimaat, licht, straling en vervuiling van openbare ruimte;

2. duurzaamheid: hierbij staat de gewenste milieukwaliteit als uitgangspunt voorop. Omdat elk gebied haar specifieke kenmerken heeft, wordt onderscheid gemaakt tussen woonkernen, het buitengebied en de bedrijventerreinen. Voor deze gebieden zullen gebiedsstreefbeelden worden opgesteld, waarin de gewenste milieukwaliteit voor de (nabije) toekomst wordt vastgelegd. Omdat de gemeenten meer beleidsvrijheid krijgen (bv. de mogelijkheid tot het opstellen van een eigen geluidbeleid) kan meer maatwerk worden verricht. Ook de integratie van milieu in andere beleidsvelden bevordert een meer op ontwikkeling gericht milieubeleid. Ongeveer gelijktijdig met het opstellen van het Milieubeleidsplan liepen ook de procedures voor het maken van een mobiliteitsplan, een beleidsplan wonen en een beleidsplan ten aanzien van volksgezondheid, waarin de milieuwensen worden vastgelegd.

Uitvoeringsinstrumenten milieubeleid

Voor de realisatie van het milieubeleid heeft de gemeente een aantal instrumenten tot haar beschikking. De belangrijkste zijn: het milieumanagement, vergunningverlening, handhaving, milieucommunicatie, regionale samenwerking, de gemeente als voorbeeldfunctie en de meldingen- en klachtenafhandeling.

Meerjarenplanning activiteiten

De beleidslijnen (ambities) zijn vertaald in nieuwe concrete actiepunten die samen het Milieu-Uitvoeringsplan 2007-2010 (MUP) vormen.

2.5.6 Duurzaamheid

Nota visie Windenergie (2004)

In de Nota visie Windenergie is het ambitieniveau voor windenergie voor de gemeente Moerdijk gesteld op 35 MW in 2010. Deze ambitie is gebaseerd op de regionale afspraken uit 2002. Een samenvatting van de ambities van de verschillende overheden in 2004 (gericht op horizon 2010):

• Rijk	1.500 MW
• Provincie Noord-Brabant	115 MW
• Regio West-Brabant	60 MW
• Gemeente Moerdijk	35 MW

Deze uitgangspunten zijn binnen de gemeente als volgt geconcretiseerd:

1. het optimaliseren van de bestaande locaties (Sluizencomplex Willemstad en Sabinadijk);
2. het benutten van de mogelijkheden van het Zeehaven- en Industrierrein Moerdijk;
3. de ontwikkeling van de voorkeurslocaties (Sabinapolder en Oud Dintel).

Het beleid is gericht op realisatie van het gemeentelijke ambitieniveau van 35 MW in 2010.

2.5.7 Wonen

Huisvesting ten behoeve van Mantelzorg (2004)

Op 27 mei 2004 heeft de raad besloten tot het opnemen van een ontheffingsmogelijkheid in de verschillende bestemmingsplannen ten behoeve van het bieden van een huisvestingsvorm in aan-, uitbouwen en bijgebouwen van een woning, voor het verlenen van mantelzorg. Het gaat om mantelzorg aan ieder die hulpbehoevend is op het fysieke, psychische en/of sociale vlak, zonder leeftijdsgrens. Hierdoor wordt tegemoet gekomen aan sociale woonwensen, kan langer zelfstandig worden gewoond en het voorkomt isolement en vereenzaming. Het gebruik van het aan-, uitbouw en bijgebouw komt voor het verlenen van mantelzorg te vervallen zodra de noodzaak door verhuizing of overlijden niet meer nodig is.

Beleidsplan Wonen gemeente Moerdijk 2007-2011; “Een (t)huis voor iedereen” (2007)

De gemeente Moerdijk heeft in 2007 een beleidsplan voor het Wonen vastgesteld. Daarvoor waren een aantal belangrijke aanleidingen:

- De volkshuisvesting is continu aan verandering onderhevig.
- De invloed van de individualisering, de oprukkende vergrijzing van de bevolking, maatschappelijke, economische en demografische ontwikkelingen vragen om een andere kwaliteit van de woning dan voorheen.
- De samenhang met andere beleidsvelden wordt steeds sterker.
- De volkshuisvesting wordt hierdoor steeds minder gezien als

een synoniem voor het bouwen van woningen. De aandacht is verbreed van het bouwen van woningen naar het wonen in bredere zin.

- Naast de noodzakelijke kwalitatieve nieuwbouw, om aan de vraag te kunnen voldoen, is er meer aandacht nodig voor de bestaande woningvoorraad, de woonomgeving en voor de relatie met zorg, welzijn en milieu.
- Actueel inzicht in de woningmarkt ontbrak. Er is sprake van een sterk veranderende situatie op de woningmarkt.
- De woningmarkt wordt de laatste jaren gekenmerkt door stijgende prijzen in de koopsector en lange wachtlijsten in de huursector en er is onvoldoende doorstroming om onder andere de starter te kunnen huisvesten.

Het beleidsplan is onderbouwd met behulp van een woningmarktonderzoek onder de bevolking van de gemeente Moerdijk, met extra aandacht voor de starters. Op basis van dat onderzoek is samen met externe partijen in het veld en de politiek vorm gegeven aan dit beleidsplan.

Het Beleidsplan bevat negen ambities (visie):

1. Moerdijk is een aantrekkelijke gemeente waar het goed wonen is en dat moet zo blijven.
2. Moerdijk wil dat het aantal inwoners groeit en bouwt strategisch, naar behoefte, op kernniveau waarbij het WBO richtinggevend is.
3. Moerdijk wil de keuzemogelijkheid voor de burgers vergroten en levert maatwerk waar wenselijk dan wel noodzakelijk.

4. “Een (t)huis voor iedereen” maar bijzondere aandacht voor huisvesting starters en ouderen en om hierdoor ook de doorstroming te stimuleren.
5. Moerdijk heeft een goed woon - en leefklimaat dat essentieel is voor de vitaliteit en de leefbaarheid van de kernen.
6. Moerdijk (ver)bouwt levensloopbestendig, duurzaam, energiebesparend en veilig.
7. Moerdijk kijkt integraal naar het wonen en stemt daarom af met andere beleidsvelden zoals onder andere aspecten van zorg, welzijn, milieu en veiligheid.
8. Moerdijk sorteert voor op het “beheersscenario”: de rol van bestaande woningvoorraad neemt toe.
9. Moerdijk streeft naar een intensievere samenwerking met instellingen (o.a. woningbouwcorporaties, zorgverleners en welzijnsinstellingen) en burgers bij het uitvoeren van beleid.

De ambities zijn uitgewerkt in zes beleidsthema's en toegespitst op aandachtsgebieden, resulterend in beleidslijnen met actiepunten.

1. Nieuwbouw

Door voldoende woningen te bouwen wil de gemeente minimaal het aantal inwoners vasthouden en zo mogelijk laten groeien. Extra projecten worden ingepland om te garanderen dat de vereiste productie wordt gebouwd. Er wordt gebouwd naar behoefte en mogelijkheden volgens het WBO en signalen vanuit de markt (woningbouwcorporaties, zorgverleners en ontwikkelaars). De behoefte is het grootst in de grotere kernen.

Vandaar dat in deze kernen het meest wordt gebouwd. Voor de kleine kernen is naast de reguliere woningbouw altijd ruimte voor maatwerk indien een goed initiatief zich aandient. De percentsgewijze verdeling van de woningbouw over de kernen komt te vervallen. Er wordt strategisch en gedifferentieerd gebouwd. Hierbij wordt per project een afweging gemaakt, rekening houdende met de specifieke wensen van de inwoners. Met strategische nieuwbouw wordt bedoeld en beoogd de gewenste kwalitatieve nieuwbouw te realiseren, zodat hierdoor een zo groot mogelijke verhuisketen op gang komt en daarmee de doorstroming in de woningvoorraad wordt bevorderd.

2. Bestaande woningvoorraad

De bestaande woningvoorraad moet tegen het licht worden gehouden en waar mogelijk worden opgewaardeerd om aan de veranderende behoefte te kunnen voldoen. Dit is belangrijk om gevarieerde woonmilieus te krijgen. Het is van belang om voldoende woningen beschikbaar te houden om huishoudens met een laag inkomen te kunnen huisvesten. De kwalitatieve aanpassing van de bestaande voorraad moet, naast de noodzakelijk nieuwbouw, worden gezien als een belangrijk instrument om tot regulering van de woningvoorraad te komen, in relatie tot de behoefte die er is.

3. Keuzemogelijkheid burgers

Belangrijk is de keuzemogelijkheid van de burgers te vergroten door consumentgericht te bouwen, zelf te kunnen bouwen of door (collectief) particulier opdrachtgeverschap. In de woning-

bouwprojecten wordt daar rekening mee gehouden. De huidige verschillende registratiesystemen en toewijzing voor huurwoningen vragen om meer uniformiteit.

4. Doelgroepen in relatie met Wonen, zorg en welzijn

Starters worden onder andere gehuisvest door goedkope woningen te bouwen en door de verkoop van sociale huurwoningen, met daaraan een constructie van Maatschappelijk Gebonden Eigendom. De starter vindt ook zijn huisvesting als er voldoende doorstroming op gang komt. In de periode 2007 tot 2015 moeten nog 500 tot 1100 geschikte woningen voor senioren worden gebouwd waarbij de nadruk ligt op de bouw in de huursector. Hierbij wordt aangesloten bij de cirkelbenadering van de zorgverleners de zogenaamde ABC-verdeling. Waar mogelijk moet de huisvesting voor senioren, vooral in kleine kernen, worden verzorgd in combinatie met sociaal maatschappelijke voorzieningen. Voor deze voorzieningen is de ook ABC-verdeling leidend. De woningbouwcorporaties hebben in het beheren, exploiteren en bouwen van deze voorzieningen het primaat. De uitkomsten van het project “Blijvend thuis in eigen huis” ten behoeve van de oudere eigenaar-bewoner wordt daartoe afgewacht. Met de huisvesting van gehandicapten wordt ruimhartig omgegaan. Wegens het bovenlokale karakter hiervan wordt hierover regionaal afgestemd. De woonwagencentra worden zo spoedig mogelijk overgedragen aan Stichting Woonwagencentra West-Brabant. Er worden geen nieuwe woonwagencentra meer aangelegd.

5. *Woningkwaliteit*

Alle nieuwbouwprojecten worden minimaal volgens Woonkeur gebouwd. Voor de senioren-huisvesting gelden aanvullende maatregelen. Bestaande woningen worden waar mogelijk ‘opgeplust’. Duurzaam (ver)bouwen vindt plaats volgens een regionaal op te stellen convenant. Ten behoeve van het besparen van energie spannen de woningbouwcorporaties en projectontwikkelaars zich in om onder norm van het Bouwbesluit te bouwen. Voor de bestaande woningbouw geven de woningbouwcorporaties een Energie Prestatie Advies af. Ten aanzien van het Politiekeurmerk voor nieuwbouw en bestaande bouw wordt aangehaakt aan de op te stellen beleidsnota voor veiligheid en risico. Met een goede voorlichting aan de burgers wordt beoogd de woningbouwkwaliteit van de individuele woningbouw te verhogen. Er volgt een onderzoek of zwaardere maatregelen ten aanzien van de brandwerendheid, binnenmilieu, constructie

en isolatie en dergelijke voor verschillende soorten bestaande bouwwerken, zoals bedrijfsgebouwen, kantoren, openbare gebouwen, mogelijk zijn.

6. *Sturing door samenwerking bij uitvoering*

Blijvend draagvlak kan alleen door een goede samenwerking en communicatie met de verschillende partijen ontstaan, in het bijzonder met de woningbouwcorporaties. Zij hebben daarbij als maatschappelijk ondernemer een bijzondere positie. De gemeente wil samenwerken met krachtige, geïnteresseerde woningbouwcorporaties die sterk betrokken zijn bij de lokale situatie. Daarbij streeft de gemeente ernaar dat het aantal woningbouwcorporaties wordt teruggebracht. Het op te stellen ontwikkelingsplan per kern wordt gehanteerd als een middel om te komen tot investeringsafspraken en prestatieafspraken, tussen gemeente en woningbouwcorporaties; over woningbouw,

bestaande voorraad, sociaal maatschappelijke voorzieningen, leefbaarheid en dergelijke. Dit beleidsplan is mede de basis voor het op te stellen ontwikkelingsplan per kern.

Beleidsnotitie huisvesting arbeidsmigranten Gemeente Moerdijk (2009)

De huisvesting van arbeidsmigranten in de gemeente Moerdijk is niet nieuw. Toch is door de toetreding van de Oost-Europese landen tot de Europese Unie de toestroom van arbeidsmigranten, alsmede de huisvestingsbehoefte sterk gestegen. In de praktijk is sprake van onvoldoende huisvestingsaanbod of sluit het huidige aanbod onvoldoende aan op de vraag. Op termijn zal de gemeente meer en meer streven naar het bieden van structurele huisvestingsmogelijkheden voor arbeidsmigranten. In overleg met de woningcorporaties/uitzendbureaus en relevante marktpartijen kunnen mogelijkheden voor huisvesting binnen de gemeente inzichtelijk worden gemaakt.

2.5.8 Economie

Uitvoeringsprogramma beleidsplan economie 2008-2011 (2008)

Het uitvoeringsprogramma is een resultaat van een synthese van economische perspectieven en de economische ambitie en visie. Algemene lijn is dat het zwaartepunt van de acties zich richt op de periode 2008-2009. Het uitvoeringsprogramma 2008-2011 telt in totaliteit 44 actiepunten verdeeld over zeven thema's: het vestigings- en startersbeleid, het arbeidsmarktbeleid, het agrarisch

beleid, het detailhandels- en standplaatsenbeleid, het horecabeleid, het toeristisch-recreatief beleid en overige actiepunten.

Het zorgen voor voldoende ruimte voor ondernemen voor lokale bedrijvigheid alsmede voor hoogwaardige industrieel-logistieke bedrijven loopt als een rode draad door de economische visie. Daarnaast wordt voor het Industrie- en zeehaventerrein Moerdijk een vestigingsbeleid gehanteerd, dat nog onvoldoende afstemming heeft met het te ontwikkelen lokale vestigingsbeleid. In het bijzonder speelt op het industrieterrein de wens tot een verdere thematisering en clustervorming, om synergiën tussen bedrijven tot stand te brengen. Ook de ontsluiting van het Zeehaven- en Industrieterrein Moerdijk is als actiepunt opgenomen. Het aantal starters is een graadmeter voor de dynamiek in de economie.

De gemeente streeft naar een verhoging van het aantal starters op basis van een duidelijke rol- en functiebepaling. Om te zorgen voor een goede aansluiting tussen vraag en aanbod op de arbeidsmarkt is fundamenteel inzicht nodig in de huidige mismatch. In het bijzonder is een goede samenwerking met onderwijsinstellingen en het bedrijfsleven van belang. Daarnaast zal de gemeente een beleid moeten opstellen dat gericht is op de huisvesting van tijdelijke arbeidsmigranten. De agrarische sector heeft behoefte aan meer ruimte voor ondernemen op het agrarisch perceel. In het bijzonder spelen wensen omtrent teeltondersteunende voorzieningen en ruimte voor verbreding. Daarnaast zijn samenwerking en innovatie belangrijke thema's

ter versterking van het agrarisch potentieel. Vooral in de agrarische sector speelt het vraagstuk van tijdelijke huisvesting van buitenlandse werknemers. De zeven actiepunten uit het Beleidsplan detailhandel zijn integraal overgenomen in het Beleidsplan economie.

Ook de negen actiepunten uit het Beleidsplan horeca zijn integraal overgenomen in het Beleidsplan economie. Deze negen thema's zijn respectievelijk: regelgeving, ruimte voor horeca, openingstijden, terrassenbeleid, paracommercialisme, speelautomatenbeleid, coffeeshops, integriteit horeca en handhaving. De actiepunten voor het toeristisch-recreatief beleid zijn ingegeven door vier specifieke thema's: toeristische troeven, toeristische infrastructuur met aandacht voor fietsen, wandelen en verblijfsmogelijkheden en toeristische informatievoorziening.

Het beleidsplan economie heeft verschillende relaties met andere beleidsplannen. Relaties met actiepunten in andere beleidsplannen hebben te maken met de visie op het westen van de gemeente Moerdijk, citymarketing en regiobranding Moerdijk, het verbeteren van de ontsluiting van het Industrie- en zeehaventerrein Moerdijk, revitalisering winkelcentrum Zevenbergen en Voorstraat/Molenstraat in Fijnaart en het opstellen parkeernotitie/Onderzoek naar de uitbreiding van buurtbusdiensten.

Lokaal vestigingsbeleid (2010)

Lokaal vestigingsbeleid is gericht op de sectoren industrie, bouwnijverheid, groothandel, transport en logistiek en zakelijke

dienstverlening. Het betreft vestigingsbeleid exclusief het Zeehaven- en Industrierrein Moerdijk en het toekomstige LPM, die beide een bovenregionale functie hebben. In de vraagraming is wel rekening gehouden met de vraag naar lokale bedrijventerreinen die voorkomt uit de aanwezigheid van beide bovenregionale terreinen; de multiplievraag.

De opgave

1. Om in voldoende mate te kunnen voorzien in de vraag naar lokale bedrijventerreinen, wordt de ontwikkeling en herstructurering van bedrijventerrein voortvarend opgepakt. Op korte termijn (t/m 2012) ligt er een opgave van 19 hectare. Voor de langere termijn (2013-2020) komt daar naar verwachting circa 47 hectare bij.
2. Er wordt vooral voorzien in de volgende typen bedrijventerrein:
3. moderne en regulier gemengde locaties en locaties met een etalagefunctie;
4. productie en openlucht locaties en hoge milieucategorie (HMC) locaties.
5. Op korte termijn wordt vooral voorzien in de behoefte aan reguliere bedrijfshallen voor de bouwnijverheid, handel en reparatie en een vraag naar grootschalige kavels voor de sector industrie en bouwnijverheid.
6. Aangezien de vraag naar zelfstandige kantoren beperkt is, wordt bij verzoeken om kantooruimte naar een oplossing op maat gezocht.

Het vestigingsbeleid

1. De ambitie van de gemeente Moerdijk is het streven naar een gezonde economische ontwikkeling, waarbij werkgelegenheid, leefbaarheid en duurzaamheid hand in hand dienen te gaan.
2. Uitgangspunten bij nieuwvestiging, uitbreiding of verplaatsing van bedrijven in de gemeente Moerdijk zijn:
 - a. elk lokaal gevestigd bedrijf in Moerdijk wordt beschouwd als een inwoner van de gemeente en maakt deel uit van de lokale gemeenschap. De gemeente gaat uit van een bijdrage van het bedrijf aan het functioneren van de eigen gemeenschap en aan het mee zorg dragen voor het behoud van de kwaliteit van de (eigen) omgeving);
 - b. de gemeente zorgt voor een duurzame vestigingsplaats voor alle Moerdijkse bedrijven, waarbij de principes van de zogenaamde SER-ladder worden gehanteerd (intensiveringsmogelijkheden op de bestaande vestigingslocatie zoeken, uitbreiding en/of verplaatsingsmogelijkheden in ander bestaand bedrijfsomroerend goed zoeken, aanbieden nieuwe kavel die op een duurzame manier wordt ingericht). Creatieve en innovatieve oplossingen worden niet geschuwd en zo nodig zullen de randen van beleid worden opgezocht;
 - c. de upgrading, revitalisering en herstructurering van bestaande bedrijventerreinen wordt waar nodig en planmatig ter hand genomen, geprioriteerd en gefaseerd en met een beroep op de ondersteuning van derden;
 - d. uitgangspunt bij het faciliteren van de uitbreidingsvraag van bestaande bedrijven is de inpasbaarheid van een bedrijf in de omgeving ten aanzien van uitstraling, maat en schaal, verkeersveiligheid en mate van milieubelasting. Daarmee wordt het functioneren van het bedrijf boven diens omvang in meters oppervlakte gesteld. Hierbij wordt in beginsel wei een maximale kavelgrootte van 5000 m² aangehouden;
 - e. nieuwvestigers van buiten de gemeente worden niet gefaciliteerd aansluitend op bestaande lokale bedrijventerreinen, maar dienen zich te vestigen op de nieuwe ontwikkellocaties. Ook op nieuwe locaties in het buitengebied worden geen nieuwvestigers van buiten de gemeente toegelaten.
3. De huidige ruimtelijke structuur en indeling van de gemeente wordt zoveel mogelijk gehandhaafd en het open karakter van het landschap, de aanwezige sociale verbanden en huidige concentratie van bedrijvigheid in Dintmond en Zevenbergen worden in stand gehouden.
4. In de kernen van de gemeente wordt uitbreiding en nieuwvestiging van solitaire bedrijfsvestigingen met milieucategorie 1 en 2 en een schaal en maat die op verantwoorde wijze in de omgeving kan worden ingepast toegestaan. Indien niet passend op de locatie in de kern, dient het bedrijf zich op een (lokaal) bedrijventerrein te vestigen. Werken aan huis wordt toegestaan tot een maximaal vloeroppervlak van 60 m².
5. In het buitengebied wordt voor niet-agrarische functies werken aan huis toegestaan. Voor dier- en plantgerelateerde

bedrijvigheid of recreatieve functies worden maatwerkmo- gelijkheden geboden binnen kaders van landschap, natuur en milieu.

6. De bestaande lokale bedrijventerreinen mogen beperkt uitgebreid worden, zolang andere functies in de directe omgeving hier geen hinder van ondervinden en zolang landschappelijke en natuurwaarden niet worden aangetast. Het huidige beheer van de terreinen wordt gecontinueerd.
7. Nieuwe lokale bedrijventerreinen zijn voorzien in en nabij Zevenbergen. Uitbreiding is voorzien direct grenzend aan de bedrijventerreinconcentratie ten oosten van Zevenbergen. Stationsgebied Lage Zwaluwe is door de ligging geschikt om als specialistisch werkmilieu ontwikkeld te worden, met een specifiek profiel, waarmee het een unieke positie in de markt krijgt.
8. Uitbreiding van bedrijventerrein Dintelmond wordt niet nagestreefd in verband met ruimtelijke- en functionele beperkingen van de locatie, de financiële haalbaarheid en de vraag naar uitbreiding van het Dintelmond. Wel wordt ervoor gekozen de structuur van het bestaande bedrijventerrein Dintelmond te optimaliseren.

2.5.9 *Maatschappij en voorzieningen*

Nota Bouwstenen voor een toekomstig accommodatiebeleid (2009)

De gemeente heeft een twaalftal uitgangspunten geformuleerd op het gebied van het accommodatiebeleid voor de toekomst.

Deze uitgangspunten staan hieronder genoemd:

1. in de gemeente Moerdijk zijn voldoende accommodaties aanwezig om vraagstukken ten aanzien van vergrijzing en andere relevante maatschappelijke ontwikkelingen op te lossen. Hiervoor bieden vervangende nieuwbouw en/of verbouw voldoende mogelijkheden. Uitbreiding van het aantal accommodaties is dan ook niet aan de orde;
2. het basisvoorzieningenniveau heeft betrekking op de elf kernen, waarvoor een stads- of dorpsplan is opgesteld. De basisvoorzieningen zijn:
 - de functie ontmoetingspunt, waarbij geen onderscheid wordt gemaakt tussen gemeentelijke en particuliere voorzieningen;
 - de functie basisonderwijs;
 - de functie peuterspeelzaalwerk (voorschoolse voorziening);
 - de huidige functie buitensport; dit betekent dat de huidige buitensportaccommodaties door de gemeente worden gefaciliteerd;
3. een Multifunctionele Accommodatie (MFA) aanmerken als een gemeentelijke voorziening, waar de basisvoorziening ontmoeting deel van uitmaakt;
4. de kernen Fijnaart, Klundert, en Zevenbergen als A-kernen aanmerken. De kernen Helwijk, Heijningen, Langeweg, Noordhoek, Moerdijk, Standdaarbuiten, Willemstad en Zevenbergschen Hoek als B-kern aanmerken;
5. iedere school in de gemeente Moerdijk wordt een brede school; dit geldt voor de basisscholen, school voor

- speciaal basisonderwijs en voortgezet onderwijs. Het accent van deze verbreding ligt op het terrein van zorg en opvang met verrijkende activiteiten. Primair is bij de brede school sprake van een “school in een netwerk”, waarbij samengewerkt en afgestemd wordt met partners. Secundair is er sprake van een multifunctioneel gebouw met daarin een prominente rol voor de functie onderwijs. Hiervan is alleen sprake bij een nieuwbouwtraject of verbouwtraject of leegstand in het schoolgebouw;
6. de gemeente is verantwoordelijk voor de investeringen in aanleg van velden et cetera., was- en kleedruimten voor spelers en scheidsrechters, veldverlichting en het onderhoud van de velden. Het onderhoud van de kleedkamers komt voor rekening van de verenigingen. De gemeente is niet verantwoordelijk voor de realisatie en onderhoud van sportkantines. Er wordt geen onderscheid gemaakt tussen gemeentelijke en particuliere buitensport voorzieningen;
 7. een vereniging die een groei doormaakt en hierdoor met een capaciteitsprobleem wordt geconfronteerd, dient in het derde jaar nadat het verzoek is ingediend, aantoonbaar te maken dat de noodzaak nog steeds aanwezig is. Als deze noodzaak nog steeds aanwezig is en medegebruik niet mogelijk is, kan de vereniging voor uitbreiding in aanmerking komen;
 8. de functie binnensport, welke in de vorm van een gymzaal, sportzaal of sporthal wordt geacommodeerd, aanmerken als een gemeentelijke voorziening;
 9. een particuliere eigenaar van een sporthal komt onder bepaalde voorwaarden voor een investeringsbijdrage in aanmerking. De voorwaarden zijn in ieder geval dat aantoonbaar moet worden gemaakt dat er een capaciteitsprobleem is, dat dit wordt veroorzaakt door de vraag vanuit

- het onderwijs of verenigingen en dat de gemeente invloed houdt op de hoogte van de tarieven;
10. scouting aanmerken als een gemeentelijke voorziening;
 11. de functie heemkunde aanmerken als een gemeentelijke voorziening;
 12. een visie met betrekking tot het accommoderen van zorg ontwikkelen.

Spelen in Moerdijk - Nota Speelruimtebeleid 2010 - 2014 (2009)

In Moerdijk liggen 79 openbaar beheerde sport- en speelvoorzieningen, 3 particulier beheerde, toegankelijke speeltuinen en 10 toegankelijke schoolspeelplaatsen. In de speelruimte van Moerdijk functioneren dus 92 speelvoorzieningen.

De visie van de gemeente met betrekking tot het speelruimtebeleid is: “het bieden van voldoende openbare speelruimte aan kinderen van 0 tot 19 jaar waardoor duurzame ontwikkelingsmogelijkheden in de directe woonomgeving voor kinderen in verschillende leeftijdsfasen worden bevorderd en mogelijk gemaakt”.

De gemeente heeft in de Nota Speelruimtebeleid 2010 - 2014 de volgende doelstellingen geformuleerd:

1. een evenwichtige spreiding van duurzame speelvoorzieningen in de verschillende kernen, waarbij rekening gehouden wordt met demografische ontwikkelingen (leeftijdsopbouw);

2. de betrokken jeugd en buurtbewoners bij de totstandkoming of renovatie van speelruimte zoveel mogelijk laten participeren;
3. bij het ontwerpen en realiseren van nieuwe speelplekken en het aanpassen van bestaande speelplekken rekening houden met medegebruik van kinderen met een beperking.

Om de deze doelstellingen te realiseren zijn de volgende beleidslijnen opgesteld:

1. bij aanpassingen, noodzakelijke vervanging of het creëren van nieuwe speelvoorzieningen in de gemeente, wordt tenminste één van de drie elementen: ‘meervoudige betekenisgeving’, ‘oplopende moeilijkheidsgraad’ of ‘materiaal’ in acht genomen zodat er op één plek verschillende spelsoorten gespeeld kunnen worden;
2. bij het creëren van nieuwe speelvoorzieningen en -ruimten in de gemeente wordt mede gebruik gemaakt van de ruim beschikbare groene omgeving en groenstroken om spelen in de natuur te stimuleren;
3. bij aanpassingen, noodzakelijke vervanging of het creëren van nieuwe speelvoorzieningen in de gemeente worden de volgende eigenschappen van een speelruimte bekeken en zo nodig aangepast: de bereikbaarheid (actieradius van de doelgroep), de veiligheid, en de mate van verdraagzaamheid van de omgeving;
4. bij nieuw te ontwikkelen wijken wordt drie procent van de voor wonen bestemde gebieden en/of openbare ruimte als speelruimte (zijnde het totaal van de formele en informele speelruimte) gereserveerd;

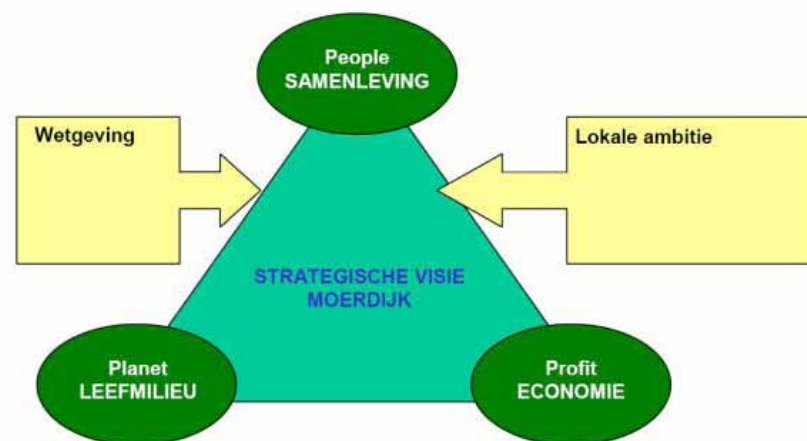
5. bij de (her)inrichting van speelplekken wordt, indien mogelijk, een combinatie gemaakt van speeltoestellen (formele speelruimte) en speelaanleidingen (informele speelruimte);
6. per kern wordt uitbreiding van de informele speelruimte nagestreefd door middel van het aanduiden van een aantal geschikte groenvoorzieningen voor speelruimte;
7. waar mogelijk worden schoolspeelpleinen openbaar toegankelijk voor de buurt;
8. bij het creëren van nieuwe speelvoorzieningen in de gemeente worden de speelbehoeften voor de beoogde leeftijdscategorie, en de daarbij behorende eisen aan speelplekken, als leidraad gebruikt;
9. het realiseren van gebruiksvriendelijke speelplekken en -toestellen voor kinderen met een beperking;
10. bij de aanleg van nieuwe speelvoorzieningen of -ruimten wordt gekeken naar overlastgerelateerde klachten van de naaste omgeving die bij de politie of gemeente zijn binnengekomen;
11. kinderen, jongeren en omwonenden worden bij grote projecten structureel betrokken bij het (her)inrichten van speelruimte door middel van participatie en medezeggenschap;
12. stads- en dorpsraden krijgen een nadrukkelijke rol in het faciliteren van verzoeken op het gebied van speelruimte;
13. via adequaat onderhoud wordt het kwalitatief goede en duurzame aanbod van formele speelruimte gewaarborgd;
14. bij de realisering van nieuwe speelvoorzieningen in de gemeente wordt bij het ontwerp rekening gehouden met kostenbesparend en kwalitatief goed onderhoud;

15. bij de huidige speelplekken in de gemeente moet meer aandacht besteed worden aan het stimuleren van samenspel en het verbeteren van de sociale veiligheid;
16. wat betreft het creëren van nieuwe speelruimte wordt prioriteit gegeven aan de kernen c.q. gebieden waar het aanbod in vergelijking tot de vraag het kleinst is. Dit betreft vooral de kernen Zevenbergen (vijf wijken), Noordhoek en het buitengebied (Noordschans, Tonnekreek, Oudemolen, Nieuwe Molen, Zwingelspaan, Kreek en Roodevaart);
17. het creëren van een speelvoorziening op wijkniveau krijgt hoge prioriteit.

2.6 De Strategische Visie Moerdijk 2030 (2009)

Missie

De missie zoals verwoord in paragraaf 1.1 van deel A geeft de strategische visie drie dimensies als uitgangspunt voor de discussie rond de verschillende thema's: samenleving, leefmilieu en economie. Dit wordt ook wel het 'Triple P' mechanisme genoemd (people, planet, profit) of de Telos-Driehoek. Het idee achter de 'TripleP' gedachte is dat het optimaliseren van de economische kracht, de (lokale) leefomgeving en de sociaal-maatschappelijke kant op termijn leidt tot een duurzame gemeente. Schematisch kan de Strategische Visie als volgt beknopt worden weergegeven:

Schematische weergave van de Strategische Visie Moerdijk 2030 (2009).

Samenvatting per thema

VERGRIJZING EN ONTGOEING

Moerdijk kiest ervoor in haar beleid aandacht te besteden aan vergrijzing en ontgroening en de nodige ontwikkelingen te starten zodat de bevolking in 2030 niet is gekrompen en de lokale mogelijkheden om de negatieve gevolgen van vergrijzing en ontgroening te onderdrukken zijn benut.

RUST EN RUIMTE

Moerdijk is in 2030 een gemeente met in het oostelijk deel stedelijke kwaliteiten en in het westen landelijke kwaliteiten. In het oostelijk deel is er naast de stedelijke kwaliteiten nog voldoende vrije groene ruimte waar natuur, landbouw en recreatie een plaats hebben. In het westelijk deel voeren rust en ruimte de boventoon en zijn natuur, landbouw en toeristische/recreatieve kwaliteiten geconcentreerd. Landbouw wordt er op een duurzame, innovatieve wijze uitgevoerd zonder de leefbaarheid van de in het gebied gelegen kernen aan te tasten.

BEHOUD KWALITEITEN KLEINE KERN ALS LEEF-OMGEVING

De kernen van Moerdijk hebben in 2030 alle nog steeds hun eigenheid. Ze vormen een netwerk waardoor ze met elkaar duidelijk de gemeente Moerdijk zijn. De leefbaarheid in de kernen is goed, de sociale cohesie is sterk en de menselijke maat is leidend.

HOOGWAARDIGE INDUSTRIE EN BEDRIJVGHEID

Het industrie- en zeehaventerrein Moerdijk wordt efficiënt, duurzaam en op een voor de omgeving verantwoorde wijze gebruikt. De combinatie met logistiek maakt de gemeente Moerdijk het logistieke knooppunt van Zuidwest-Nederland.

MOBILITEIT

Moerdijk is in 2030 een netwerkgemeente zowel lokaal (tussen de kernen) als regionaal en heeft dit actief geoptimaliseerd zowel binnen de gemeentegrenzen als daarbuiten. Niet door de ontwikkelingen af te wachten maar door aan te geven wat de gemeente wil en hierbij (regionaal) de leiding te nemen.

TOERISME EN RECREATIE

In 2030 heeft de gemeente Moerdijk de bestaande toeristisch-recreatieve trekpleisters uitgebouwd en zijn nieuwe trekpleisters ontstaan, die de bestaande trekpleisters versterken. Hierbij zijn het water, de natuur, het landschap en de cultuurhistorische waarden benut.

SOCIALE COHESIE

In 2030 vormen de verenigingen en de vrijwilligers nog steeds het cement van de lokale samenleving en kennen de kernen van Moerdijk nog steeds een rijk verenigingsleven en een onmiskenbare sociale cohesie.

VOORZIENINGEN

De kernen van Moerdijk beschikken in 2030 over de basisfuncties: basisonderwijs, een ruimte met een ontmoetingsfunctie, passende binnen- of buitensportfaciliteiten en een kerngerichte zorgfunctie. De overige functies zijn geconcentreerd in de grotere kernen waarbij geldt dat bereikbaarheid boven nabijheid gaat.

ZORG

In 2030 is passende zorg voor iedereen bereikbaar.

ONDERWIJS

Moerdijk heeft in 2030 samen met de buurgemeenten een volledig en breed onderwijsaanbod dat aansluit op de regionale en lokale arbeidsmarkt.

DUURZAAMHEID

De gemeente Moerdijk kiest voor een hoog ambitieniveau op het gebied van duurzaamheid en profileert zich daarmee bij alles wat we doen in onze gemeente.

ROL IN DE REGIO

Moerdijk is in 2030 een gemeente die, gezien haar positie als belangrijk industrie- en woongebied in West-Brabant, een strategische rol speelt in de regio en kiest voor een niet-vrijblijvende regionale samenwerking met enkele publieke en / of private partners op strategisch, tactisch en operationeel niveau, vanuit het principe: 'lokaal, wat lokaal kan en regionaal, wat regionaal moet'.

Inventarisatie huidige situatie per thema

3.1 Bodem

Het overgrote deel van de gemeente bestaat uit zeekleigronden, bestaande uit kalkrijke klei en/of zavel. Alleen in het zuidoosten van de gemeente, ten noorden van de Mark, komen enkele zandige opduikingen voor. Dit zijn zogenaamde donken. Een donk (ook wel een dung genoemd) is een natuurlijke verhoging in een beekdal. Op de bodemkaart zijn ook de oude kreekbeddingen nog goed te herkennen (bron: Bodemkaart van Nederland, Stichting voor Bodemkartering 1967, 1987).

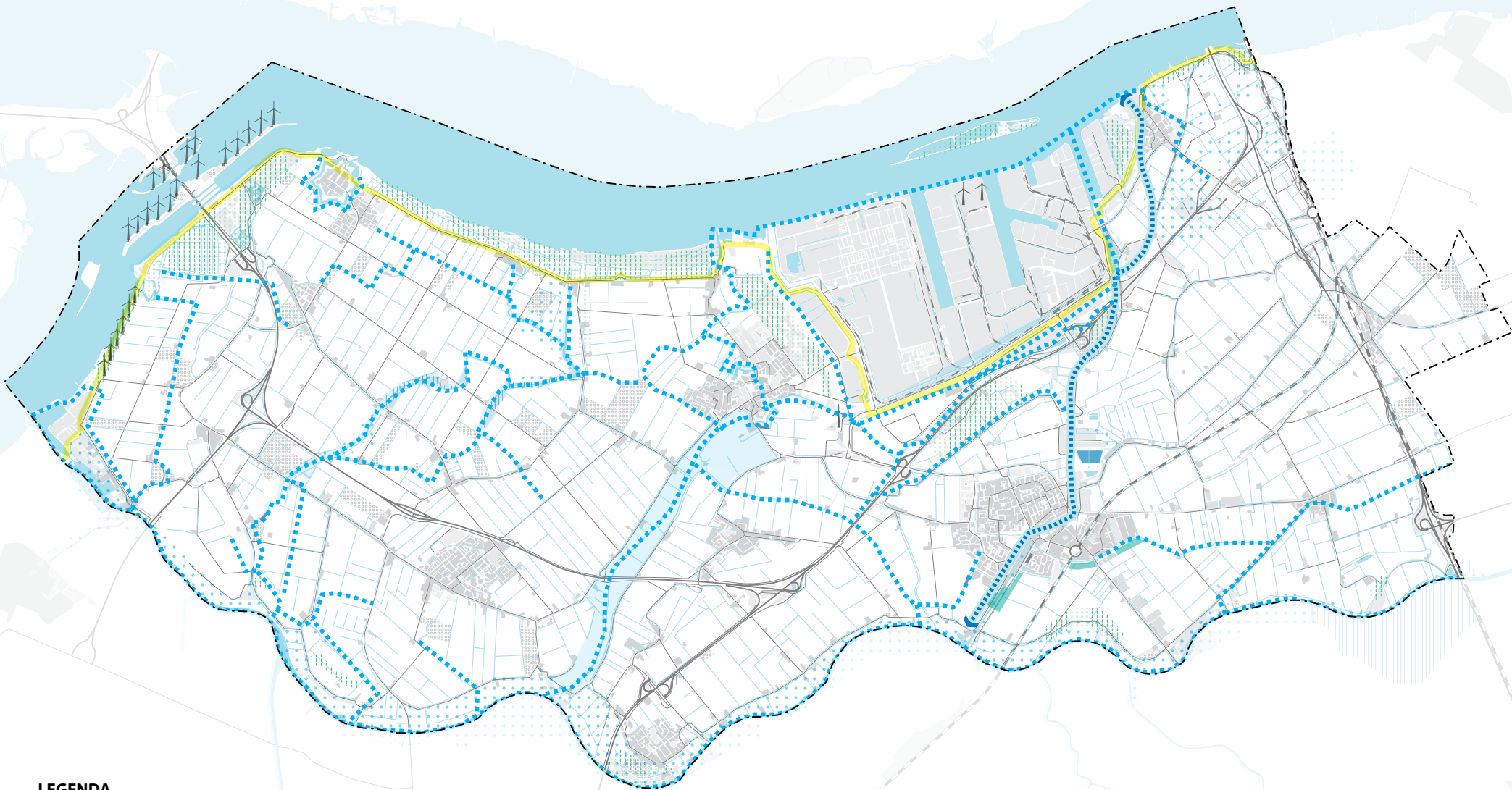
LEGENDA

bestaand

- gemeentegrens
- water

beleid

- ruimte voor beek- en kreekherstel
- zoekgebied voor behoud en herstel watersystemen
- te ontwikkelen groenblauwe dooradering
- primaire waterkering en beschermingszone
- regionaal waterbergingsgebied
- reserveringsgebied waterberging
- waterrijke recreatie
- doortrekken/omleggen Roode Vaart
- natte natuur

3.2 Water

De gemeente wordt aan drie zijden begrensd door water. Aan de noordzijde ligt het weidse Hollandsch Diep, aan de westzijde het Volkerak met het sluizencomplex en aan de zuidzijde vormt het riviertje de Mark/Dintel (aan de zuidwestzijde van de gemeente, nabij de monding, gaat de Mark over in de Dintel), gelegen tussen dijken, de gemeentegrens. Binnendijks vallen vooral de Roode Vaart en een aantal oude kreekrestanten op. Deze wateren en de oevers/uiterwaarden (buitendijkse gebieden) hebben een belangrijke waarde voor natte natuur.

De Roode Vaart loopt van de Mark tot aan het Hollandsch Diep, maar is onderbroken in het centrum van Zevenbergen. In de Centrumvisie Zevenbergen is onderzocht hoe het water hier terug zou kunnen worden gebracht. In de Structuurvisie Plus Moerdijk wordt bovendien voorgesteld de Roode Vaart zodanig om te leggen dat deze in/bij de plaats Moerdijk uitmondt in het Hollandsch Diep in plaats van bij het Zeehaven- en Industrie-terrein Moerdijk. Bij de ontwikkeling van de noordkant van Zevenbergen wordt mogelijk een waterrijk recreatiegebied gekoppeld aan de Roode Vaart.

De oude kreekrestanten dateren nog uit de tijd dat het gebied onder invloed stond van de getijden van de zee. Het Landschapsbeleidsplan Moerdijk heeft onder meer als doel een groenblauwe dooradering van het buitengebied: een integrale ontwikkeling van de krekken en waterlopen ten behoeve van een

duurzaam waterbeheer, natuur (realisatie ecologische verbindingzones), landschap en recreatie. De Provincie heeft bovendien in de Verordening ruimte Noord-Brabant zoekgebieden voor behoud en herstel van watersystemen vastgelegd. In deze zoekgebieden, gelegen langs waterlopen, zijn maatregelen nodig op het gebied van morfologie en inrichting om doelstellingen uit het Provinciaal Waterplan 2010-2015 te halen voor een goede ecologische kwaliteit van het oppervlaktewater. Voor de gebieden die van de Provincie de aanduiding ‘ruimte voor beek- en kreekherstel’ hebben gekregen, wordt een strook van tenminste 25 meter breed gereserveerd voor het herstel, het behoud of het beheer van bestaande beken en/of krekken.

De Provincie heeft in de Verordening ruimte binnen de gemeente tevens plekken aangewezen als regionaal waterbergingsgebied. Regionale waterbergingsgebieden zijn gebieden die, als dat noodzakelijk is, moeten kunnen fungeren als opvanggebied om wateroverlast uit regionale watersystemen tegen te gaan. Tevens heeft de Provincie aanvullend enkele gebieden aangeduid als ‘reserveringsgebied waterberging’ voor als in de toekomst blijkt dat meer regionale waterbergingsgebieden benodigd zijn.

ARCHEOLOGIE

LEGENDA

bestaan

 gemeentegrens

beleid

 indicatieve archeologische waarde - hoog/middelhoog

 archeologisch monument

3.3 Archeologie

Het oude centrum van zowel Zevenbergen als Klundert is een archeologisch monument. Op de donken langs het oostelijk deel van de Mark is de kans op het voorkomen van archeologische waarden middelhoog tot hoog. Deze hogere en drogere delen in het landschap herbergen mogelijk resten van oude nederzettingen.

LEGENDA

bestaand

- gemeentegrens
- fortificatie
- fort

beleid

- cultuurhistorisch landschap
- cultuurhistorisch waardevol gebied
- aardkundig waardevol gebied
- rijksbeschermd stads-/dorpsgezicht
- complex van cultuurhistorisch belang
- Rijksmonument
- Schootsveld

3.4 Cultuurhistorie

De belangrijkste cultuurhistorische waarde in de gemeente wordt gevormd door het vestingstadje Willemstad, dat daarom een beschermd stads- en dorpsgezicht heeft. Ook de fortificatie van Klundert is fraai. In de gemeente liggen daarnaast enkele forten die deel uitmaken van de Zuiderwaterlinie: van west naar oost zijn dit Fort Sabina, Fort De Hel en Fort Bovensluis. De eerste twee zijn nog duidelijk als fort herkenbaar, terwijl Fort Bovensluis momenteel in gebruik is als camping.

Het gebied rondom Willemstad, bestaande uit onder meer de Sint Antoniegorzen, Polder Ruighil en de Buitengorzen aan het Hollandsch Diep, vormt een cultuurhistorisch waardevol gebied (bron: Verordening ruimte), omdat het onderdeel is van de Zuiderwaterlinie. De Provincie zet in op Planologische bescherming van de waarden/kenmerken. Op de ontwerp Cultuurhistorische Waardenkaart Noord-Brabant (2010) staat een groter gebied aangegeven als cultuurhistorisch landschap. De provinciale ontwikkelingsstrategie is hier als volgt:

- behoud open karakteristiek polderlandschap;
- behoud en herstel van de vestingwerken en inundatiegebieden;
- het vergroten van de cultuurhistorische waardering door vergroting van de beleving;
- economische dragers afstemmen op cultuurhistorische identiteit van de Zuiderwaterlinie bij Willemstad en Klundert.

Het gebied langs het westelijk deel van de Mark/Dintel is aardkundig waardevol. In de gemeente zijn tenslotte verschillende Rijksmonumenten aanwezig en enkele complexen die van cultuurhistorisch belang zijn.

LANDSCHAP

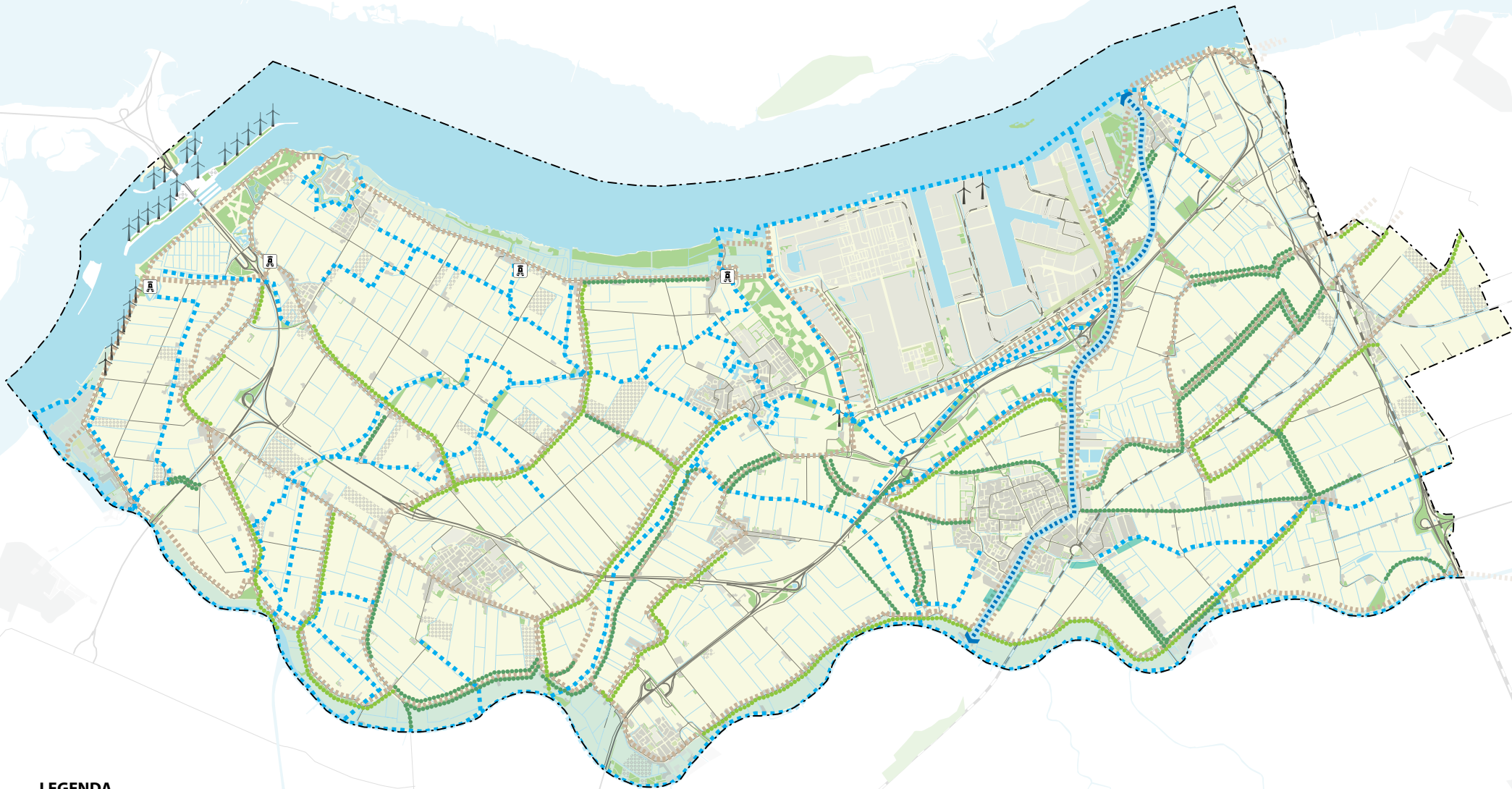
LEGENDA

bestaand

- gemeentegrens
- agrarisch landschap
- water
- binnenstedelijk groen
- bos
- bomenlaan
- buitendijkse gebieden
- dijkenstructuur
- fort

beleid

- ruimte voor beek- en kreekherstel
- aan te planten bomenlaan
- doortrekken/omleggen Roode Vaart
- te ontwikkelen groenblauwe dooradering

3.5 Landschap

Het open zeeleilandschap van de gemeente is onderdeel van de Zuidwestelijke Delta en sluit meer aan bij dat van de Zuid-Hollandse en Zeeuwse Delta dan dat van de Brabantse zandgronden. Dit is een gevolg van de ontstaansgeschiedenis en de grote invloed van de zee in het gebied. Door de hele gemeente heen liggen dijken, die de opeenvolgende inpolderingen verraden. Een aantal van deze dijken is beplant met bomenlanen. Het buitengebied, vooral in het westelijk deel, maar ook ten oosten van Zevenbergen, is het (agrarisch) landschap vaak erg open tussen de dijken. In deze open gebieden liggen kreekrestanten, die een overblijfsel zijn uit de tijd dat de zee hier nog vrij spel had. De kreekresten zijn op veel plaatsen nog maar weinig opvallend, maar worden successievelijk getransformeerd tot natte ecologische verbindingzones.

Kenmerkend voor de gemeente is ook de ligging van de militaire verdedigingswerken (Zuiderwaterlinie), zoals de forten en de vestingwerken van Willemstad en Klundert. Kenmerkend zijn ook de grote, open wateren langs de westgrens (Volkerak) en de noordgrens (Hollandsch Diep). De Mark/Dintel vormt de zuidgrens. Het riviertje ligt vaak enigszins onzichtbaar en onbereikbaar in het landschap tussen dijken en de eigen uiterwaarden, die voornamelijk in agrarisch gebruik zijn.

Het Landschapsbeleidsplan Moerdijk heeft onder meer als doel een groenblauwe dooradering van het buitengebied: een integrale ontwikkeling van de kreken en waterlopen ten behoeve van een duurzaam waterbeheer, natuur (realisatie ecologische verbindingzones), landschap en recreatie. Waar mogelijk en in overleg met Waterschap Brabantse Delta zet de gemeente tevens in op het beplanten van dijken met bomenlanen. Zo wordt het karakteristieke landschap van grootschalige open polders begrensd door beplante dijken hersteld (bron: Landschapsbeleidsplan Gemeente Moerdijk). Bij landschappelijke ontwikkelingen wordt altijd gepoogd nevendoelen en kansen voor bijvoorbeeld toerisme en recreatie te benutten en gekoppeld te ontwikkelen.

ECOLOGIE

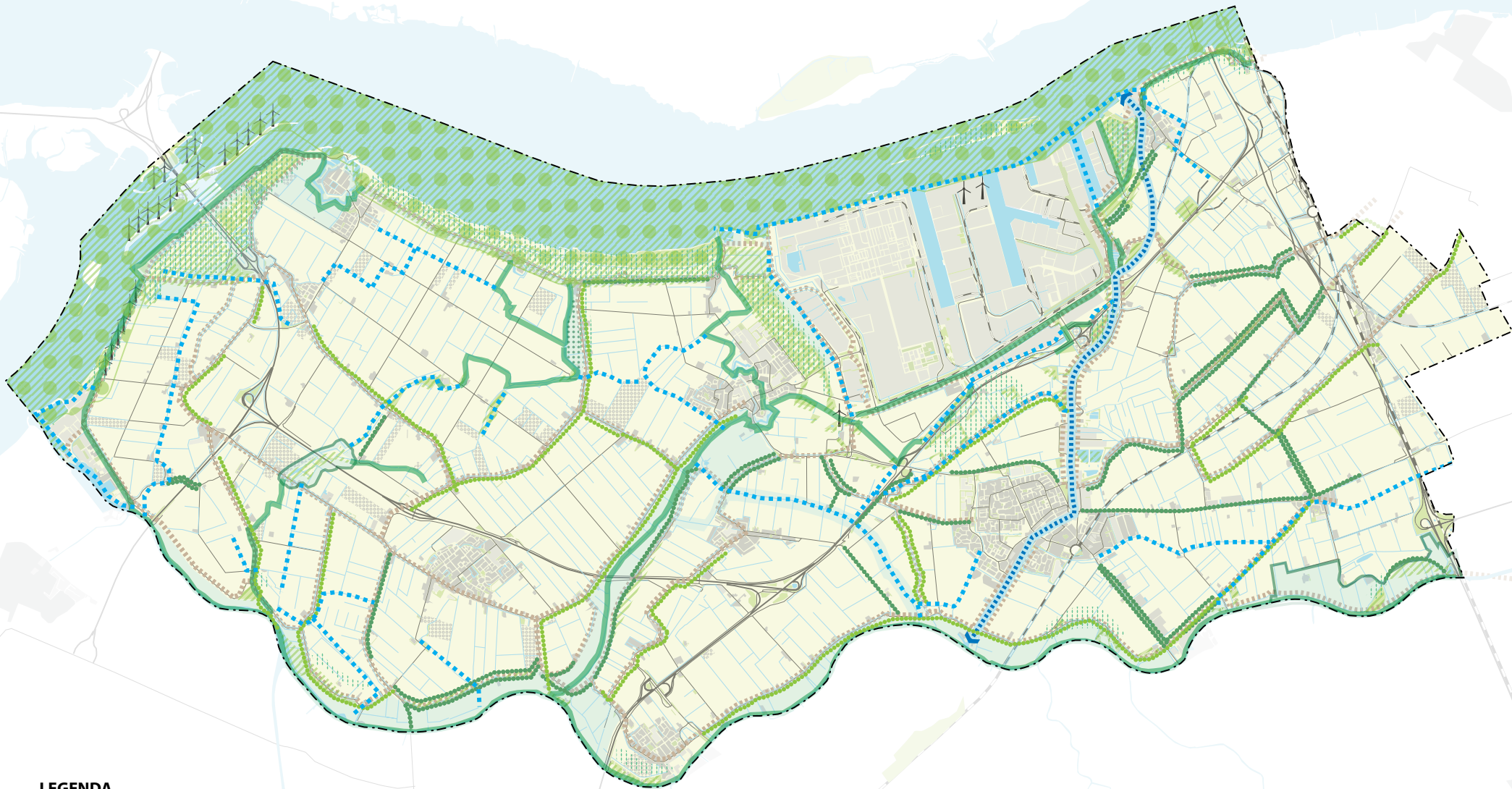
LEGENDA

bestaand

- gemeentegrens
- agrarisch grondgebied
- bos
- water
- dijkstructuur
- bomenlaan

beleid

- doortrekken/omleggen Roode Vaart
- beheergebied ecologische hoofdstructuur
- aan te planten bomenlaan
- groenblauwe mantel
- ecologische hoofdstructuur
- attentiegebied ecologische hoofdstructuur
- zoekgebied voor ecologische verbindingzone
- Natura 2000
- natte natuur

3.6 Ecologie

De buitendijkse gebieden van het Hollandsch Diep en het Volkerak zijn aangewezen als natura2000-gebieden, evenals de nabijgelegen Biesbosch. Dat betekent dat ze natuurwaarden bezitten van Europees belang. Ook de Mark/Dintel met uiterwaarden is van ecologisch belang. Binnendijks, in het agrarisch gebied, zijn de natuurwaarden momenteel minder groot. Van belang zijn vooral de kreken en de dijken (bloemdijken en dijken met laanbeplanting). Deze lijnvormige structuren kunnen fungeren als ecologische verbindingen, bijvoorbeeld tussen de Mark/Dintel en het Hollandsch Diep. De kreken zijn aangewezen als natte ecologische verbindingzones

RECREATIE

LEGENDA

bestaand

- gemeentegrens
- jachthaven
- camping
- sportveld
- bestaande wandelroute
- bestaande fietsknooppuntennetwerk
- waterrecreatie binnenwater

beleid

- doortrekken/omleggen Rode Vaart
- ontwikkelen waterrijk recreatiegebied
- transformatie naar groene en recreatieve functies
- water-/havenfront ontwikkelen
- ontwikkelen recreatieve waarde fort
- voorstel nieuwe wandelroute over bestaande wegen
- eventuele nieuwe wandelroute over bestaande wegen
- voorstel kortsluiting fietsroute over bestaande wegen
- voorstel nieuwe fietsroute over nieuw aan te leggen pad

3.7 Toerisme en recreatie

De toeristisch-recreatieve parel van de gemeente is het vestingstadje Willemstad, dat jaarlijks vele toeristen trekt. Een andere trekker is het water van het Hollandsch Diep, het Volkerak en de Mark/Dintel, waar veel watersporters op afkomen. In Noordshans (ten noorden van Klundert), Willemstad, Dintelmond, Standdaarbuiten en ten zuiden van Zevenbergen zijn al dan niet private jachthavens aanwezig. Bij Moerdijk, Fort Bovensluis en Standdaarbuiten zijn campings aanwezig. Het agrarisch gebied is aantrekkelijk voor extensieve vormen van recreatie zoals fietsen en wandelen. Er lopen verscheidene wandel- en fietsroutes door de gemeente.

In de Gebiedsvisie Moerdijk-Oost vormt de versterking van de verbinding tussen de kern Moerdijk en Zevenbergen via de Roode Vaart een belangrijke rol. Daarbij wordt ingezet op:

- uitbouw van de groene aankleding van de Roode Vaart;
- het maken van een omleiding van de Roode Vaart zodanig dat deze in/bij de kern Moerdijk uitmondt in het Hollandsch Diep;
- door aanleg van een aantrekkelijke langzaamverkeersroute in een groene omgeving langs de Roode Vaart.

Bij de ontwikkeling van de noordkant van Zevenbergen wordt mogelijk aan de oostzijde van de Roode Vaart een waterrijk recreatiegebied ontwikkeld.

Ten noorden van Zevenbergen (in de driehoek tussen de Roode Vaart, de A17 en de noordrand van Zevenbergen) heeft de gemeente in het Beleidsplan Toerisme & Recreatie en later in de Gebiedsvisie Moerdijk-Oost een transformatiezone aangegeven, waar groene en recreatieve functies moeten komen door verplaatsing van de daar aanwezige bedrijvigheid. Zo wordt ook de relatie met de Roode Vaart versterkt. Onderdeel van dit transformatiegebied vormt de ontwikkeling van een golfbaan, maar er is ook ruimte voor verschillende stedelijk-recreatieve en horecafuncties en voor de aanleg van waterpartijen, zoals bijvoorbeeld een roeivijver.

Met de herontwikkeling van de voormalige werkhaven te Willemstad wordt ook getracht een toeristisch-recreatieve impuls aan het havenfront te geven door middel van de aanleg van een jachthaven, watersportaccommodaties en horecavoorzieningen (bron: Beleidsplan Toerisme & Recreatie).

De haven van de plaats Moerdijk heeft momenteel voornamelijk een bedrijfsmatige functie. In verband met de vraag naar een meer toeristisch-recreatieve invulling, zowel vanuit gemeente (Structuurvisie Plus) als vanuit de bevolking (startdocument Hart van Moerdijk, 2002) wordt al enige tijd bekeken hoe dit concreet in te vullen is. De huidige plannen omvatten de realisatie van ongeveer 50 woningen met ligplaats aan de tuin. Tevens wordt de Roode Vaart verlegd zodat deze zal uitmonden nabij

de kern. De komst van een jachthaven wordt alleen gefaciliteerd door de gemeente. Aan de oostzijde van de haven blijft bedrijvigheid aanwezig. Uitvoering van de plannen voor het nieuwe waterfront moet een impuls geven aan de kern (bron: Beleidsplan Toerisme & Recreatie).

Het recreatieve wandel- en fietspadennetwerk wordt verder uitgebreid, waarbij themaroutes worden ontwikkeld en ontbrekende schakels worden aangepakt. Ook de bewegwijzering wordt verbeterd. Tenslotte wordt onderzocht hoe een (meer) recreatieve invulling kan worden gegeven aan sommige cultuurhistorisch waardevolle objecten in de gemeente, zoals rijksmonumenten en forten (bron: Beleidsplan Toerisme & Recreatie).

INFRASTRUCTUUR

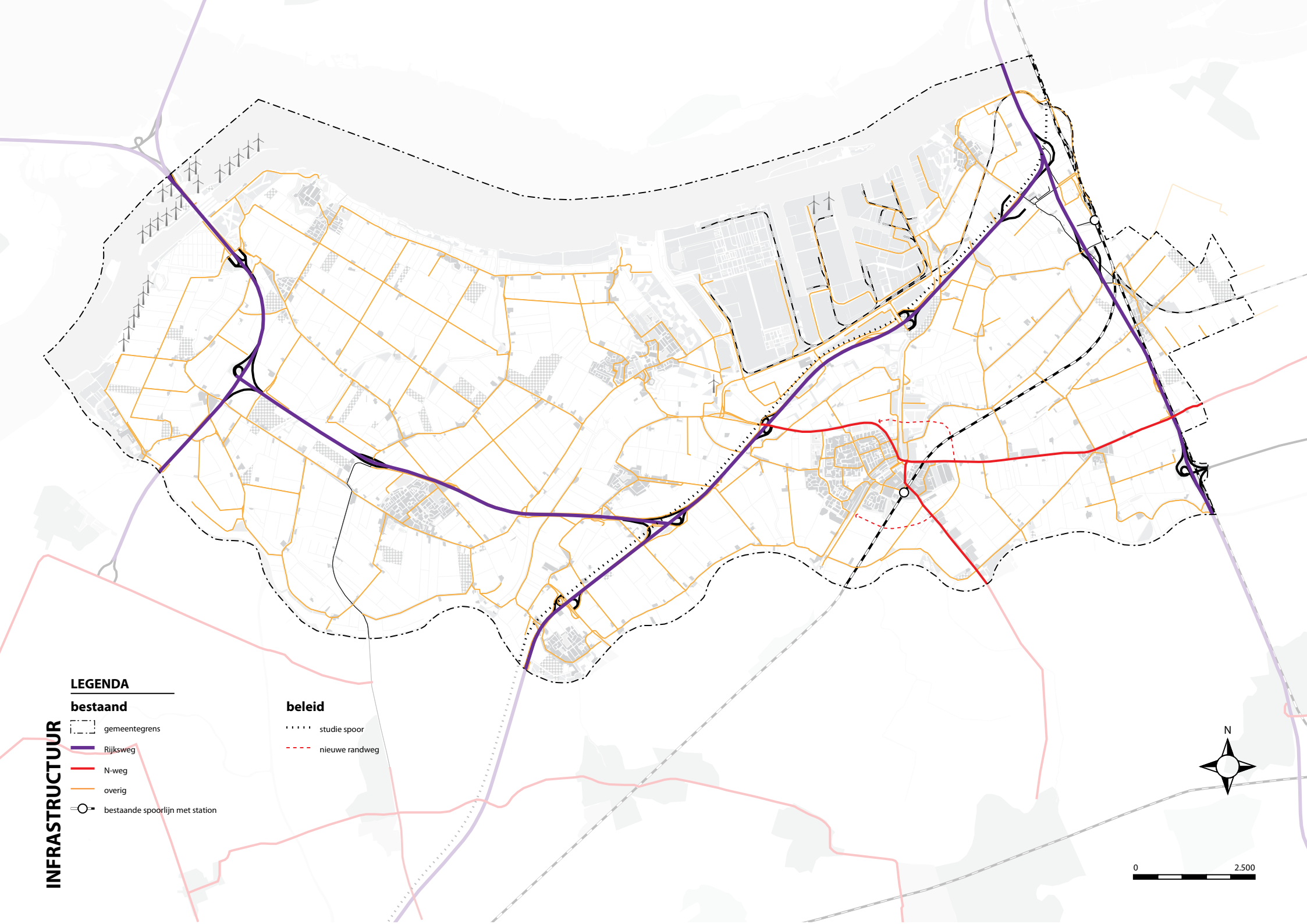
LEGENDA

bestaand

- gemeentegrens
- Rijksweg
- N-weg
- overig
- bestaande spoorlijn met station

beleid

- studie spoor
- nieuwe randweg

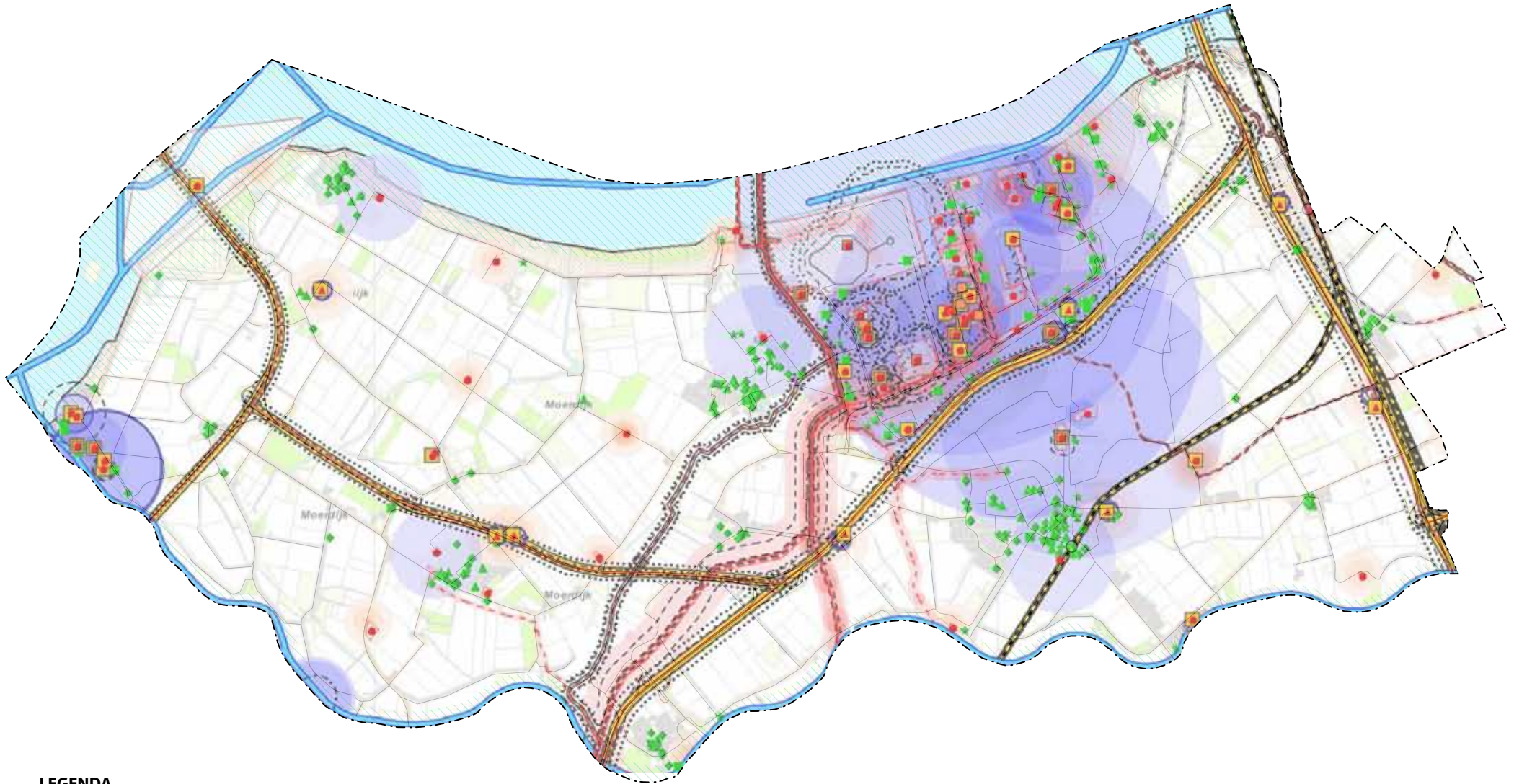
3.8 Infrastructuur en mobiliteit

Moerdijk is goed ontsloten door de A16, A17, A29, A59 met in totaal niet minder dan zeven op-/afritten. De N285 verbindt Zevenbergen bovendien met de A59 in oostelijke richting en de N389 verbindt Zevenbergen met Etten-Leur. Ook over het spoor is de gemeente goed bereikbaar over de spoorlijnen Rotterdam-Breda met station Lage Zwaluwe (gelegen tussen de kern Moerdijk en Zevenbergschen Hoek) en Rotterdam-Roosendaal/Vlissingen met een station in Zevenbergen. Het Zeehaven- en Industrierrein Moerdijk is eveneens aangetakt op het (inter-) nationale spoorwegennet (alleen goederentreinen). Bovendien is het via onder meer het Hollandsch Diep verbonden met de Noordzee; er zijn drie insteekhavens aanwezig.

Op rijksniveau wordt in overleg met België onderzocht of een directe goederenspoorlijn tussen Rotterdam en België (ROBEL) dient te worden aangelegd. Binnen de gemeentegrenzen zou het tracé mogelijk een ligging krijgen parallel ten noorden van de A17/A59. Hierdoor zou de spoorlijn buiten de kernen komen te liggen. Uit de ROBEL-studie blijkt dat het vanuit capaciteits- en milieuoverwegingen niet noodzakelijk is om binnen afzienbare termijn (dat wil zeggen niet vóór 2020) een nieuwe spoorlijn voor goederenvervoer tussen Rotterdam en Antwerpen te realiseren. De vervoersontwikkeling zal de komende jaren periodiek geanalyseerd worden om een vinger aan de pols te houden.

De gemeente heeft aanvankelijk in de Gebiedsvisie Moerdijk-Oost ingezet op een verbeterde ontsluiting van Zevenbergen door een nieuwe hoofdontsluitingsweg tussen Zevenbergen-Noord en de reeds bestaande op-/afrit Zeehaven- en Industrierrein Moerdijk (afrit 26) van de A17/A59. Deze verbinding is vervolgens echter doorgerekend in een verkeersmodel, waaruit is gebleken dat het niet wenselijk is om deze verbinding aan te leggen omdat dit een aantrekkende werking heeft voor verkeer op de N389 en de N285.

Aan de noordoostzijde van Zevenbergen wordt een nieuwe randweg gerealiseerd, buitenom het huidige bedrijventerrein De Koekoek (bron: Visiedocument noordkant Zevenbergen). Deze nieuwe randweg zal de Langeweg/N285 in het centrum ontlasten. Het doorgaande verkeer hoeft dan niet meer door de kern van Zevenbergen en de verkeersveiligheid en de doorstroming nemen hierdoor toe. Aan de zuidzijde van de kern wordt eveneens een randweg aangelegd, tussen enerzijds de bestaande Westrand en Zuidrand en anderzijds de reeds gerealiseerde Oostrand. Deze verlenging van de Zuidrand in oostelijke richting, over de Roode Vaart, dient als ontsluitingsweg van de in de komende jaren te ontwikkelen wijk Bosselaar Zuid.

LEGENDA

bestaand

MILIEU

gemeentegrens	ongeluk op land (intercitylijn)	kwetsbaar object - woonverblijf	effectafstand installatie - toxisch
LPG	vaarroute	kwetsbaar object - onderwijsinstelling	effectafstand installatie - ontvlambaar
opslag - ammoniak - emplacement - vervoer	transportroute (weg, spoorweg en waterweg)	kwetsbaar object - kantoor/bedrijf	effectafstand installatie - explosief
vuurwerk	transportroute (buisleiding - inclusief vloeibare koolwaterstofleiding)	kwetsbaar object - hotel/pensioen	invloedsgebied transport over water (1% letaliteitsgrens)
defensie	risicocontour 10 ⁶ /jaar	kwetsbaar object - ziekenhuis	
BRZO	risicocontour 10 ⁷ /jaar	kwetsbaar object - tehuis	
BEVI	risicocontour 10 ⁸ /jaar	kwetsbaar object - publieksgebouw	
ongeluk op land (snelweg)			

3.9 Milieu

Externe veiligheid

In de gemeente Moerdijk zijn meerdere risicobronnen aanwezig. In deze structuurvisie wordt onderscheid gemaakt in drie bronnen, namelijk inrichtingen, buisleidingen en transportroutes. Op de afbeelding wordt een overzicht gegeven van de provinciale risicokaart.

Risicovolle inrichtingen

In de gemeente Moerdijk zijn ongeveer 80 inrichtingen gehuisvest die gevaarlijke stoffen opslaan of transporteren. Van deze 80 inrichtingen vallen circa 19 bedrijven onder de werkingssfeer van het Brzo. Dit is de meest risicovolle categorie voor inrichtingen, die geldt voor bedrijven met een bepaalde hoeveelheid gevaarlijke stoffen. Naast de ongeveer 19 Brzo-inrichtingen die ook onder de werkingssfeer van het Bevi vallen zijn er nog ongeveer 17 andere inrichtingen die onder het Bevi vallen. Het besluit verplicht overheden om bij het verlenen van milieuvergunningen en het maken van bestemmingsplannen met externe veiligheid rekening te houden. De overige inrichtingen betreffen inrichtingen die onder de werkingssfeer van het Registratiebesluit vallen, bijvoorbeeld propaantanks (met een inhoud tussen 3 m³ en 13 m³).

De PR 10-6-contouren van deze inrichtingen zijn niet over kwetsbare objecten gelegen. Een aantal risicovolle inrichtingen genereert omvangrijke invloedsgebieden, die over gebieden zijn

gelegen waar grote groepen mensen wonen, werken of verblijven. Dit leidt in de meeste gevallen niet tot een overschrijding van de oriëntatiewaarde voor het groepsrisico (hierna: GR). Dit heeft te maken met het feit dat de meeste risicovolle inrichtingen zijn gelegen op het Zeehaven- en Industrierrein Moerdijk en het bedrijventerrein Dintelmond. Deze gebieden zijn op relatief grote afstand van woonbebouwing gelegen.

Doorwerking

Nieuwe kwetsbare bebouwing is op grond van het Bevi binnen de PR 10-6-contour niet toegestaan. Bij ontwikkelingen binnen het invloedsgebied van inrichtingen dient een verantwoording te worden opgesteld. Een berekening van het GR maakt als onderbouwing, deel uit van een dergelijke verantwoording.

Buisleidingen

Ten westen van het Zeehaven- en Industrierrein Moerdijk is de landelijke buisleidingenstraat gelegen, die de chemieclusters Rotterdam en Antwerpen met elkaar verbindt. In deze leidingenstraat zijn ongeveer 20 leidingen aanwezig, waardoor transport van gevaarlijke stoffen plaatsheeft. Gedacht moet worden aan het transport van aardgas, ruwe olie, zuurstof, stikstof, waterstof, enzovoort. Binnen deze strook is nog voldoende ruimte voor nieuwe buisleidingen.

Naast de landelijke buisleidingenstraat bevindt zich ten oosten van de kern Moerdijk nog een buisleidingenstrook, waardoor vooral koolwaterstoffen (nafta) worden getransporteerd. Deze

strook is eveneens aangewezen voor de ongestoorde ligging van toekomstige buisleidingen voor het transport van gevaarlijke stoffen.

Tevens is er een aantal leidingen binnen de gemeentegrenzen, die niet zijn gelegen in buisleidingenstroken. Deze leidingen bevinden zich voornamelijk ten zuiden van het Zeehaven- en Industrierrein Moerdijk, ten zuiden van de kern Klundert en ten westen van de kern Willemstad. Het betreft aardgasleidingen, leidingen met brandbare vloeistoffen, propyleen en een oude defensieleiding die niet meer in gebruik is. Deze leidingen vallen onder het Besluit externe veiligheid buisleidingen (hierna: Bevb), dat in januari 2011 in werking is getreden. Deze inwerkingtreding geldt overigens alleen voor de hogedrukaardgasleidingen en buisleidingen voor k1-, k2-, en k3-leidingen. De leidingen voor overige gevaarlijke stoffen (ook wel exoten genoemd) vallen nog niet onder deze regelgeving voor externe veiligheid. Dit leidt de komende jaren nog tot onduidelijkheden. Omstreeks 2012 wordt verwacht dat ook deze leidingen onder de werkingssfeer van het Bevb komen te vallen. De normstelling in het Bevb is in lijn met het Bevi. Daarmee zijn nieuwe kwetsbare objecten binnen de PR 10-6-contour niet toegestaan. Tevens dient binnen de vaak omvangrijke invloedsgebieden het GR te worden verantwoord.

Op buisleidingenstraten was het Structuurschema buisleidingen (wordt in 2011 vervangen door Structuurvisie buisleidingen) van toepassing. In dit Structuurschema wordt een veiligheids-

contour van 55 meter aangehouden. Dit betekent dat ‘categorie 1-objecten’ (de voormalige terminologie voor kwetsbare objecten) zoals woningen niet mogen worden geprojecteerd binnen deze contour. Binnen dit gebied mag wel incidentele bebouwing worden gerealiseerd. Tevens werd een toetsingsgebied van 175 meter aangehouden. In 2011 treedt naar verwachting de Structuurvisie Buisleidingen in werking, die de twee eerdergenoemde buisleidingenstroken binnen de gemeente aanwijst.

De nieuwe wetgeving ten aanzien van de externe veiligheid van buisleidingen leidt op een aantal plaatsen binnen de gemeente tot knelpunten. Hiertoe zal in de toekomst een gemeentelijk saneringsplan worden opgesteld. Uitgangspunt is in elk geval, dat zoveel mogelijk gebruik zal worden gemaakt van de bestaande buisleidingenstraat en dat gestreefd wordt naar concentratie van leidingen hierbinnen.

Doorwerking

Het Bevb vereist dat bij ruimtelijke besluiten getoetst wordt aan de PR 10-6-contour en het invloedsgebied (1% letaliteitsgrens) van de leiding(en). Als een bestemmingsplan binnen het invloedsgebied is gelegen en (beperkt) kwetsbare bestemmingen regelt, is een groepsrisicoverantwoording noodzakelijk. Dit geldt ook voor conserverende bestemmingsplannen.

Transportroutes van gevaarlijke stoffen

Door de gemeente Moerdijk lopen diverse routes van gevaarlijke stoffen. Er kan onderscheid worden gemaakt tussen wegen,

spoorwegen en waterwegen. Het vigerende beleid is vastgelegd in de circulaire Risiconormering Vervoer Gevaarlijke Stoffen (hierna: cRNVGS). Deze circulaire kan worden beschouwd als voorloper van een wettelijke verankering van de risiconormen en is geldig tot uiterlijk 31 juli 2012. In 2012 treedt het Besluit transportroutes externe veiligheid (hierna: Btev) in werking. Hierin staan regels op het gebied van externe veiligheid voor de ruimtelijke inrichting rond wegen, waterwegen en spoorwegen waarover vervoer van gevaarlijke stoffen plaatsheeft. In dit besluit is opgenomen dat voor plannen buiten 200 meter van een transportroute met gevaarlijke stoffen geen verantwoording van het groepsrisico noodzakelijk is. Vooruitlopend op de inwerkingtreding van het Btev zijn de Basisnetten Weg en Water als bijlage bij de cRNVGS opgenomen. In het voorjaar van 2011 wordt het Basisnet spoor in de cRNVGS opgenomen. In het Basisnet Weg is een gevoeligheidsanalyse uitgevoerd, waaruit gebleken is dat brandbare vloeistoffen weinig invloed hebben op het GR en toxische stoffen een geringe bijdrage leveren wegens de beperkte transportintensiteit. Er is een wezenlijk verband geconstateerd tussen een wijziging van de hoeveelheid LPG en een wijziging van de ligging van de PR 10-6-contour en GR.

Wegen

De belangrijkste wegen met transport van gevaarlijke stoffen zijn de A16, A17, A29 en A59. In onderstaande tabel zijn de veiligheidszones opgenomen die op grond van het Basisnet Weg maximaal gelden op een traject van de Rijksweg. In de tweede

kolom wordt aangegeven of de waarde van het GR hoger is dan 0,1x de oriëntatiewaarde.

Transportroute	Maximale veiligheidszone (meter)	Plasbrandaandachtsgebied (30 meter)	GR > 0,1 x oriëntatiewaarde
A16	16,5	Ja	Nee
A17	27	Ja	Nee
A29	0	Nee	Nee
A59	0	Nee	Nee

Gegevens Basisnet Weg voor transportassen Moerdijk

Binnen geen van de veiligheidscontouren zijn kwetsbare bestemmingen aanwezig. Voor de A16 en A17 geldt wel een plasbrandaandachtsgebied (hierna: PAG) van 30 meter, gemeten vanaf de rechterrاند van de rechterrijstrook (exclusief vluchstrook). Binnen deze zone dient ingegaan te worden op de maatregelen om een plasbrand te beperken en is een verantwoording noodzakelijk.

Spoor

Er zijn drie spoorlijnen (traject Dordrecht-Roosendaal, traject Dordrecht-Breda en raccordementspoor Lage Zwaluwe-Industrieterrein Moerdijk) aanwezig in de gemeente Moerdijk die voorzien in het transport van gevaarlijke stoffen. De spoorlijnen betreffen respectievelijk een belangrijke verbinding tussen de havens van Rotterdam, Antwerpen en Vlissingen, een verbinding met de Brabantroute en de ontsluiting van het Zeehaven Industrieterrein Moerdijk.

In de toekomst wordt op het traject Dordrecht-Roosendaal een verdubbeling van het aantal goederentransporten voorzien, waaronder dat van een belangrijk percentage gevaarlijke stoffen. Ook zal op het raccordementspoor een flinke intensivering van het (gevaarlijk) goederenvervoer plaatshebben.

De intensivering van het vervoer van gevaarlijke stoffen leidt ook tot meer activiteiten met gevaarlijke stoffen op het spooremplacement Lage Zwaluwe, hetgeen zal leiden tot een toename van de risico's in dit gebied.

De intensivering van het spoorvervoer van gevaarlijke stoffen door de gemeente is het gevolg van het Basisnet Spoor inclusief de Betuwelijn, waardoor de Brabantroute wordt ontlast. Dit leidt tot een aantal knelpunten rondom het spoor ter hoogte van de kern Zevenbergen. Eveneens leidt de intensivering rond het emplacement Lage Zwaluwe en het raccordementspoor Zeehaven- en Industrierrein Moerdijk in de toekomst mogelijk tot belemmeringen.

Vaarwegen

Daarnaast zijn er scheepvaartroutes van gevaarlijke stoffen in de nabijheid van Moerdijk. Het gaat om het Hollandsch Diep, het Volkerak, de Mark en de Dintel. Het Volkerak en het Hollandsch Diep ten westen van Moerdijk behoren in het Basisnet Water tot de categorie 'belangrijke binnenvaarwegen'. Voor deze vaarwegen geldt een PR 10-6-contour die maximaal tot de oever reikt en geldt geen plafond voor het GR. Voor deze vaarwegen is sprake van een PAG van 30 meter. Een verant-

woording of berekening is alleen noodzakelijk vanaf een dichtheid van 1.500 personen per hectare. Het Hollandsch Diep ten oosten van Moerdijk is een belangrijke toegang naar zeehavens. Hiervoor geldt eveneens dat de PR 10-6-contour niet verder dan de oever reikt. Het PAG voor deze categorie bedraagt 40 meter. Binnen het invloedsgebied dient een berekening en verantwoording van het GR te worden opgesteld.

Tot Zeehaven- en Industrierrein Moerdijk geldt de zeevaartcorridor.

Uitsnede Basisnet Water.

Legenda

- Zeevaartcorridor met toetsafstand
- Binnenvaartverbinding chemische clusters & achterlandverbindingen met toetsafstand
- Binnenvaartcorridor zonder toetsafstand

De Mark en de Dintel zijn in het Basisnet Water als minder belangrijke vaarwegen benoemd. Voor deze categorie geldt geen PR 10-6-contour, geen PAG en geen verantwoordingsplicht van het GR.

Doorwerking

In de cRNVGS is opgenomen dat een verantwoording van het GR dient plaats te hebben indien ontwikkelingen worden toegelaten die het GR doen verhogen of indien de oriëntatiewaarde van het GR wordt overschreden. Buiten 200 meter van de transportroute zijn geen bouwkundige maatregelen benodigd. Voor de verantwoording van het GR dient wel rekening te worden gehouden met de zogenaamde maximale invloedsgebieden rond transportmodaliteiten. Deze kunnen zich tot enkele kilometers vanaf een modaliteit uitstrekken. Voor ruimtelijke besluiten buiten deze maximale invloedsgebieden is geen verantwoording van het GR noodzakelijk.

Overige milieucontouren

Naast de contouren op het gebied van externe veiligheid zijn er nog andere milieucontouren waar rekening mee gehouden moet worden. Rond industrie en langs verkeerswegen bestaan luchtkwaliteitscontouren. Deze contouren worden bepaald op basis van de uitstoot van onder andere fijnstof en stikstofoxiden. Het Zeehaven- en Industrierrein Moerdijk en de industrierreinen Schansdijk-De Koekoek, Dintelmond en Zwartenberg hebben een geluidzoning. Hiermee moet rekening worden gehouden bij ruimtelijke ontwikkeling. Ook geluid afkomstig van verkeer (weg en spoor) kan leiden tot ruimtelijke belemmeringen. Voor geur en licht afkomstig van bedrijven en industrie geldt eveneens dat ze invloed hebben op ruimtelijke ontwikkelingen.

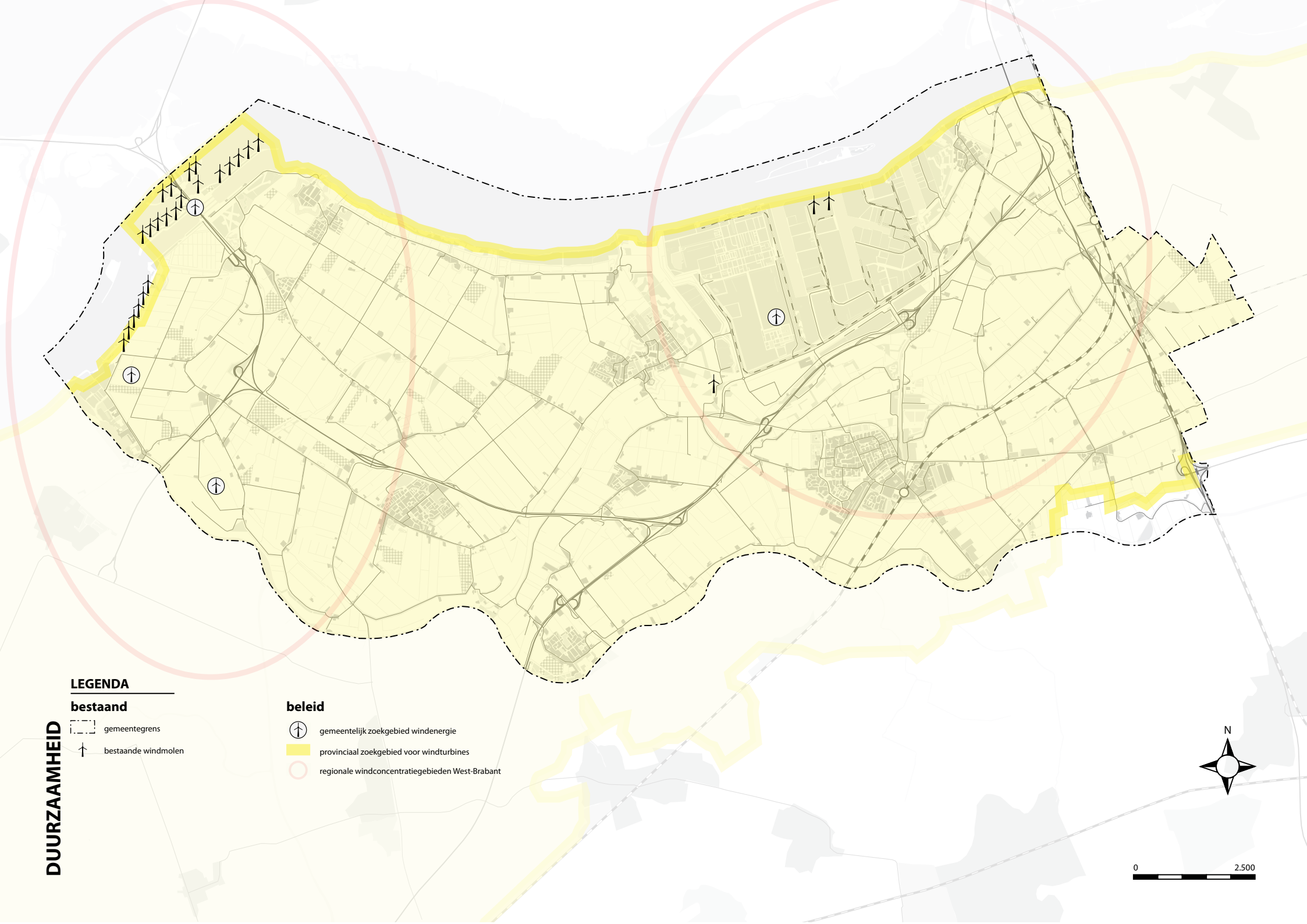
LEGENDA

bestaand

- gemeentegrens
- bestaande windmolen

beleid

- gemeentelijk zoekgebied windenergie
- provinciaal zoekgebied voor windturbines
- regionale windconcentratiegebieden West-Brabant

3.10 Duurzaamheid (windenergie)

In de Nota visie Windenergie (2004) heeft de gemeente de volgende zoekgebieden aangewezen voor windenergie:

1. Sluizencomplex Willemstad en Sabinadijk: het optimaliseren van bestaande locaties;
2. Zeehaven- en Industrierrein Moerdijk: het benutten van de mogelijkheden;
3. Sabinapolder en Oud Dintel: de ontwikkeling van deze voorkeurslocaties.

In de huidige situatie zijn er op enkele plekken windturbines aanwezig in de gemeente. Deze gebieden zijn:

- het Sluizencomplex Willemstad en Volkerak;
- de Sabinapolder;
- het Zeehaven- en Industrierrein Moerdijk.

Via diverse beleidsstukken probeert de overheid grip te krijgen op de ontwikkelingen.

- Rijk: geeft opdracht via de nationale aanpak windenergie aan de provincies om hun ambities concreet te maken middels provinciale structuurvisies.
- Crisis- en Herstelwet: wanneer een gemeente een windturbine-initiatief weigert kan de initiatiefnemer de provincie verzoeken dit project wel uit te voeren middels een inpassingsplan. Dit moet dan wel passen binnen het provinciaal beleid, maar hoeft dus niet te passen binnen gemeentelijk

beleid. Wanneer de provincie een binnen haar beleid passende aanvraag krijgt van een initiatiefnemer die door de gemeente Moerdijk is afgewezen dan is zij vanuit de Crisis- en Herstelwet verplicht hier aan mee te werken middels een inpassingsplan, ongeacht het gemeentelijk of regionaal beleid. Voor de gemeente vormt dit een onacceptabel risico. Het is daarom opportuun om de provincie te vragen om in haar beleid op te nemen dat binnen het zoekgebied in overleg met de desbetreffende gemeente / regio naar een concrete invulling wordt gezocht. Hiermee wordt voorkomen dat gemeente en provincie tegen elkaar worden uitgespeeld.

- Provincie Noord-Brabant: legt vanuit haar Structuurvisie Ruimtelijke Ordening (2010) zoekgebieden over Brabant heen waarbinnen de 320 MW (of meer) gerealiseerd moet worden. Deze zoekgebieden zijn nader gepreciseerd in de Verordening ruimte (2011). Dit gebied valt volledig over het grondgebied van Moerdijk heen. Overigens zijn binnen het zoekgebied in het open polderlandschap minimaal acht windturbines op een lijn of cluster vereist en op of bij industrierreinen minimaal drie windturbines op een lijn of in een cluster.
- Regio West-Brabant: heeft in haar Ruimtelijke Visie West-Brabant 2030 (2009) drie windconcentratiegebieden benoemd voor windturbines, waarvan er twee binnen de gemeentegrenzen vallen. De rest van het landschap dient open te blijven ('vides')

WONEN

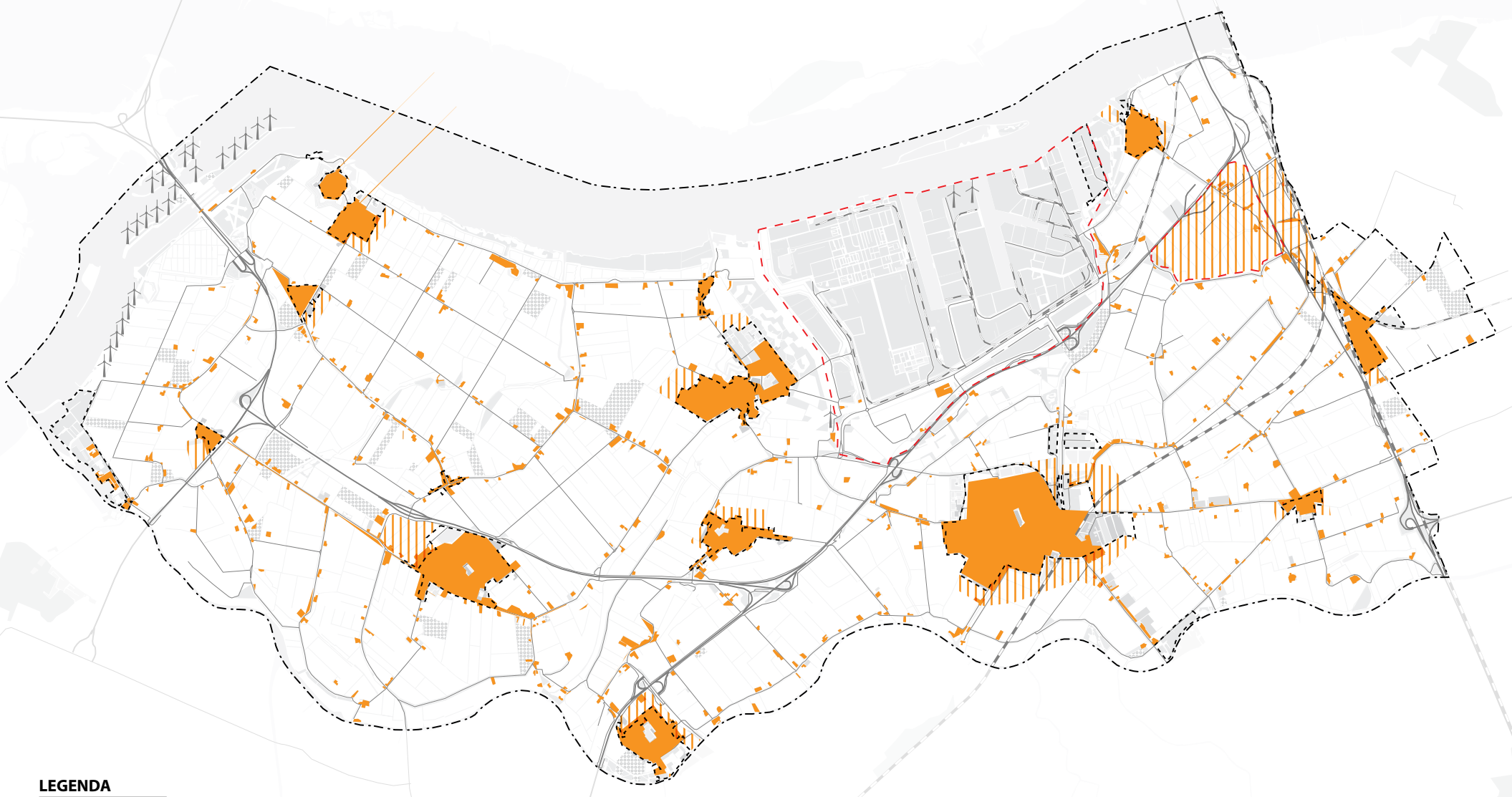
LEGENDA

bestaand

- gemeentegrens
- bestaand stedelijk gebied (provincie)
- bestaand woongebied

beleid

- provinciaal zoekgebied voor stedelijke ontwikkeling (wonen en werken)
- stedelijke regio

3.11 Wonen

De gemeente Moerdijk telt momenteel ongeveer 36.500 inwoners (2010), verspreid over elf kernen, enkele buurtschappen en het buitengebied. De inwoners zijn als volgt verdeeld over de kernen (in 2008):

• Zevenbergen	14.214
• Klundert	5.790
• Fijnaart	5.430
• Willemstad	2.460
• Standdaarbuiten	2.220
• Zevenbergschen Hoek	1.620
• Moerdijk	1.160
• Noordhoek	1.060
• Heijningen	960
• Helwijk	920
• Langeweg	880

De Provincie heeft in de Verordening ruimte aangegeven wat ze als bestaand stedelijk gebied beschouwt (dat is vaak iets ruimer dan de werkelijk bestaande woon- en werkgebieden). Tevens heeft de Provincie zoekgebieden voor stedelijke ontwikkeling aangewezen (wonen en werken). Hierbinnen mogen de kernen uitbreiden. Ook het LPM moet hierbinnen ontwikkeld te worden.

ECONOMIE

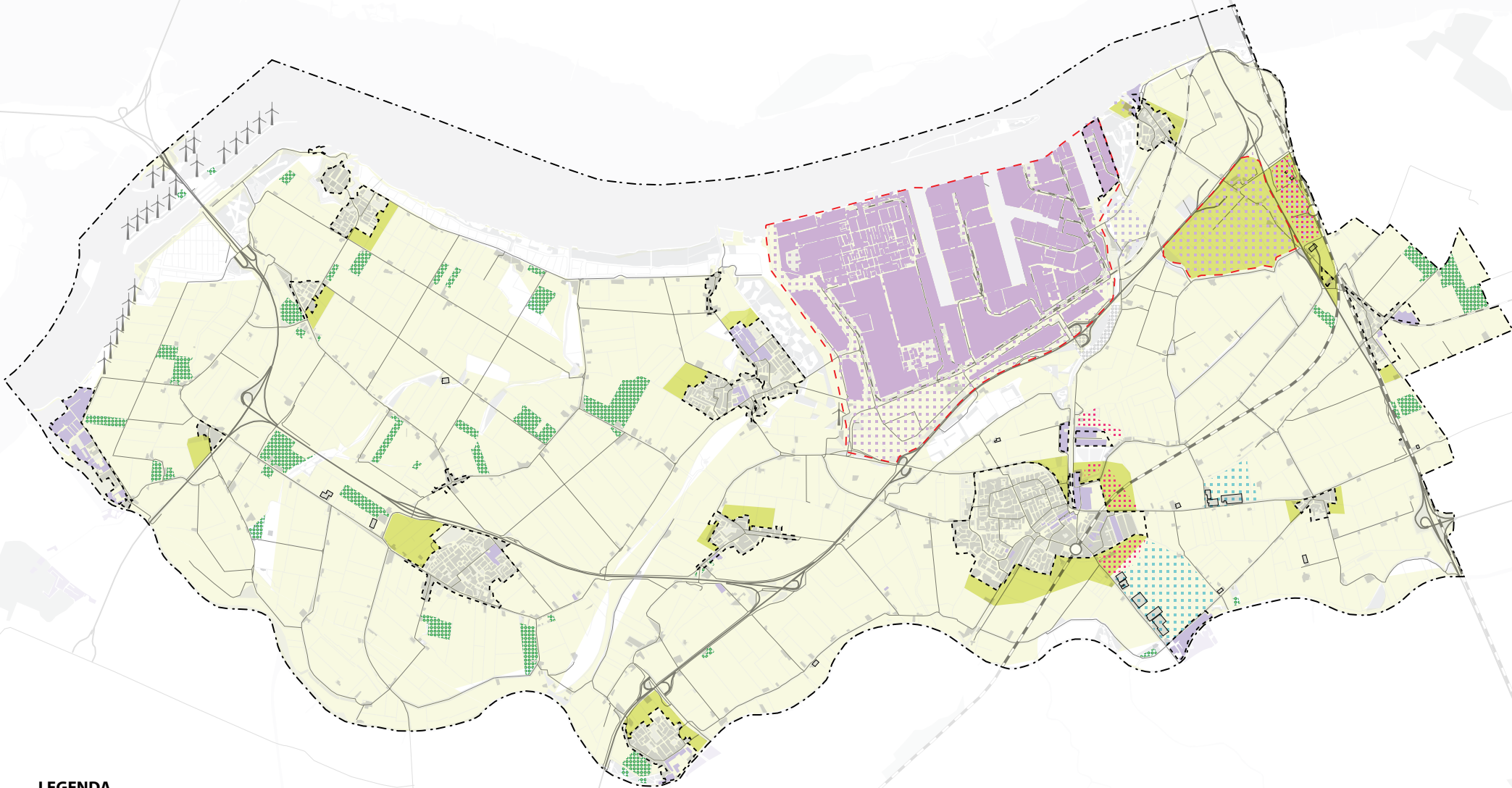
LEGENDA

bestaand

- gemeentegrens
- bedrijventerrein
- kwekerij
- kassen
- bestaand stedelijk gebied (provincie)

beleid

- mogelijk doorgroeigebied glastuinbouw
- provinciaal zoekgebied voor stedelijk gebied (wonen en werken)
- extensiveringsgebied intensieve veehouderij
- zoekgebied bovenlokaal / specialisatie
- zoekgebied regionaal / bovenregionaal bedrijventerrein
- provinciaal verwevingsgebied
- stedelijke regio

3.12 Economie

Industrie is de trekker van de Moerdijkse economie en de voornaamste werkgelegenheidsverschaffer. De motor van de Moerdijkse economie is de bedrijvigheid op het bovenregionale Zeehaven- en Industrierrein Moerdijk, gelegen aan het Hollandsch Diep en tussen de kernen Zevenbergen, Klundert en Moerdijk. Het terrein is bruto 2.600 hectare groot, waarvan 1.200 hectare als haven- en industrierrein netto uitgeefbaar is. Het terrein is bedoeld voor activiteiten met specifieke vestigingscondities: milieuhinderlijke bedrijven, vaarwatergerelateerde activiteiten en bedrijven met omvangrijke ruimtebehoefte. In totaal werken er ongeveer 10.000 personen en daarnaast levert het terrein indirect werkgelegenheid aan nog eens ongeveer 6.700 personen. Het Zeehaven- en Industrierrein heeft drie insteekhavens die voor zeeschepen bereikbaar zijn vanaf de Noordzee. Het terrein is tevens per spoor en via de rijksweg A17 ontsloten. Het Zeehaven- en Industrierrein is nagenoeg uitgegeven. Daarom wordt ingezet op het stimuleren van het optimaal gebruik van dit terrein.

Een ander bestaand (bovenlokaal) industrierrein in de gemeente is Dintelmond, gelegen aan de westzijde van de gemeente aan de monding van de Mark/Dintel in het Volkerak. Dintelmond heeft een omvang van ongeveer 80 hectare bruto en 60 hectare netto. Vanaf de zuidzijde is het terrein bereikbaar vanaf het Schelde-Rijnkanaal en aan de noordkant staat het in verbinding met het Haringvliet en het Hollandsch Diep. Een

kleine insteekhaven zorgt voor de ‘natte ontsluiting’ van het terrein. De sluis aan het einde van de haven vormt via de Dintel de doorgang naar het achterland. Aan de noordkant heeft het terrein aansluiting op de A29. Voor de toekomst liggen er plannen om via de Zoomweg-Noord en de A4 een directe verbinding te maken met Rotterdam en Antwerpen. Dintelmond biedt directe werkgelegenheid aan ongeveer 1.500 personen. Recentelijk is het terrein opgewaardeerd.

Naast de terreinen Moerdijk en Dintelmond heeft de gemeente Moerdijk 15 lokale bedrijventerreinen, verspreid over de kernen Zevenbergen, Klundert, Fijnaart, Standdaarbuiten, Zevenberg-schen Hoek, Moerdijk en Helwijk. Alle lokale bedrijventerreinen zijn in of nabij een kern gelegen, met uitzondering van het terrein Hazeldonk aan de Mark ten zuidoosten van Zevenbergen. Driekwart (in hectare) van de lokale bedrijventerreinen is in de kern Zevenbergen gelegen, waarmee Zevenbergen een ‘centrumfunctie’ vervult op het gebied van bedrijvigheid en werkgelegenheid. De grootste bedrijventerreinen in Zevenbergen zijn De Koekoek, Zwanengat / De Hil en Schansdijk.

De Provincie staat uitbreiding van bedrijventerreinen toe in de stedelijke zoekgebieden voor wonen en werken en in bestaand stedelijk gebied. Het gemeentelijk Lokaal vestigingsbeleid (2010) biedt de mogelijkheid van beperkte uitbreiding van lokale bedrijventerreinen, zolang andere functies in de directe

omgeving hier geen hinder van ondervinden en zolang landschappelijke en natuurwaarden niet worden aangetast. Nieuwe lokale bedrijventerreinen zijn voorzien in en nabij Zevenbergen. Uitbreiding is voorzien direct grenzend aan de bedrijventerreinconcentratie ten oosten van Zevenbergen. Stationsgebied Lage Zwaluwe is door de ligging geschikt om als specialistisch werkmilieu ontwikkeld te worden, met een specifiek profiel. Uitbreiding van bedrijventerrein Dintelmond wordt niet nagestreefd.

Een groot deel van het buitengebied van de gemeente is in gebruik als landbouwgebied, vooral akkerbouw. Het grootste deel hiervan is door de Provincie aangewezen als verwevingsgebied en een klein deel als extensiveringsgebied (zie paragraaf 2.2 van deel B).

Verspreid door de gemeente zijn enkele fruitkwekerijen / boomgaarden aanwezig. Tevens zijn er enkele kassencomplexen aanwezig, ten oosten (ten noorden van de N285) en ten zuidoosten (ten oosten van de N389) van Zevenbergen. Beide gebieden zijn provinciale zoekgebieden voor mogelijke doorgroei van glastuinbouw (zie paragraaf 2.2 van deel B). Buiten deze gebieden is glastuinbouw enkel toegestaan voor al gevestigde (solitaire) bedrijven en dat in principe tot een maximum van 3 hectare netto glas.

VOORZIENINGEN

LEGENDA

bestaand

- gemeentegrens
- voorzieningenniveau

3.13 Maatschappij en voorzieningen

De elf kernen in de gemeente hebben niet allemaal hetzelfde voorzieningenniveau. Zevenbergen is de hoofdkern van de gemeente met een regionaal voorzieningenniveau met niet-dagelijkse voorzieningen en grootschalige accommodaties. Klundert en Fijnaart hebben dagelijkse en enkele niet-dagelijkse voorzieningen en grootschalige accommodaties. Fijnaart is de verzorgingskern voor het westelijk deel van de gemeente. Willemstad en Standdaarbuiten hebben meer dan alleen basisvoorzieningen. De overige kernen beschikken over basisvoorzieningen

OCCUPATIE

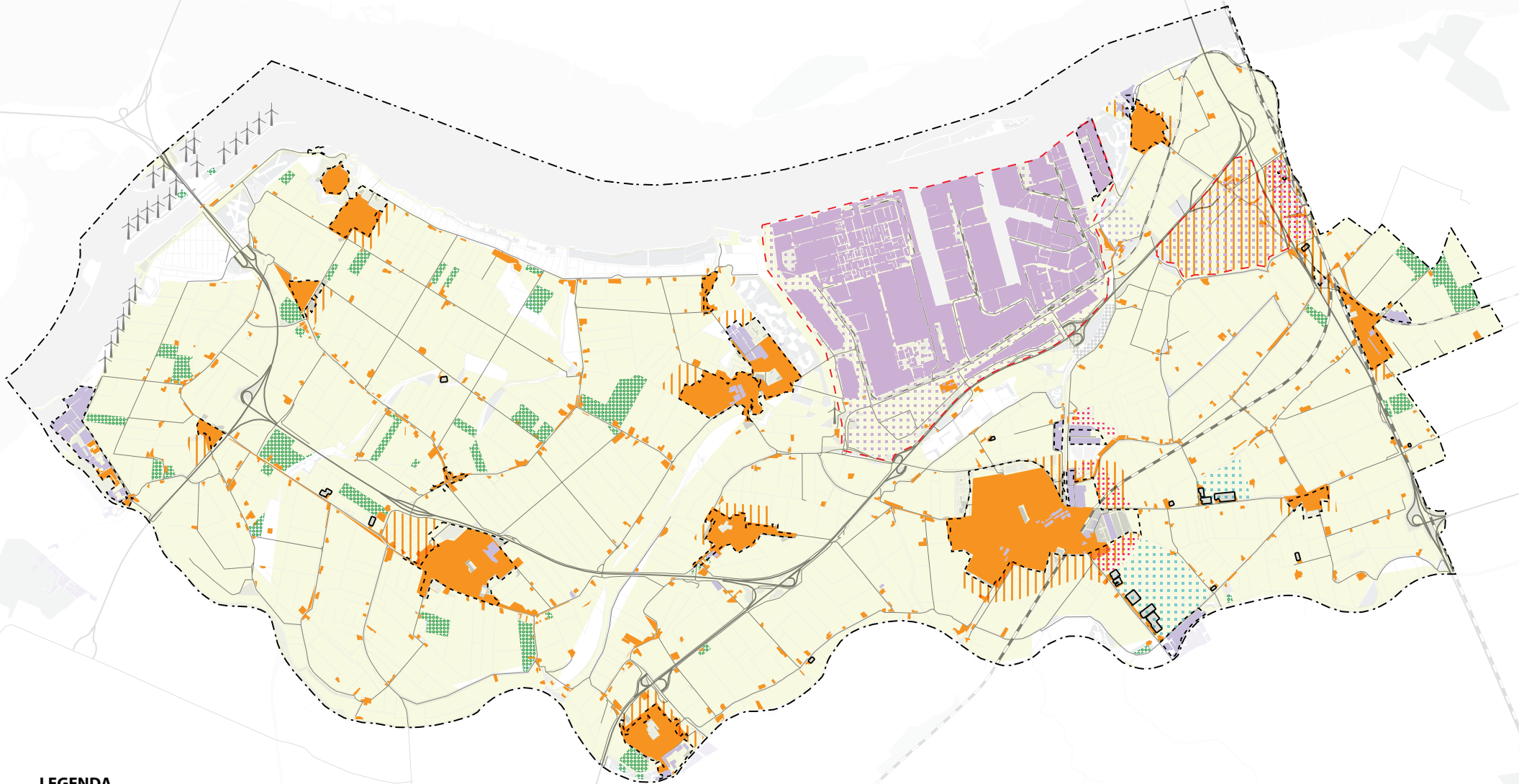
LEGENDA

bestaand

- gemeentegrens
- bestaand stedelijk gebied (provincie)
- bestaand stedelijk gebied
- bedrijventerrein
- kwekerij
- kassen

beleid

- mogelijk doorgroeigebied glastuinbouw
- provinciaal verwevingsgebied
- provinciaal zoekgebied voor stedelijke ontwikkeling (wonen en werken)
- zoekgebied bovenlokaal / specialisatie
- zoekgebied regionaal / bovenregionaal bedrijventerrein
- stedelijke regio

3.14 Occupatie

De occupatiekaart geeft een overzicht van het landgebruik en vormt feitelijk een combinatie van de kaarten wonen en economie.

